

Alabari a Sa'ani a Marku

Ucuduwu wa aatagada a nda

Marku, vuma na danai aatagada a nda, u reve ta ajiya. U danā ta zuzu na Bituru. A mantsa ma na moo tono ukwā wā Yesu Zamawawa nu u'yosun wā yi, Marku yuwan ta mmalu a tyosu baṭa baṭa na Banaba, zagbain ro atsuma a aza e Itoni. Ele ra da a lingai reve e teme a tsurusā aza e Itoni ubaṭa u na a danuyi biti.

Marku damma tsu ta aalabari e Yesu nu ucira. Babu usan na Yesu koto mayan mo ulinga wa asalama u ta, reve u kara a tyo ubaṭa u ro u yuwisan ulinga wa asalama u ro de. U roco ta cine Yesu danai aagbashi. A mantsa mo ndolo, ama'a a ciga ta Zamawawa na ri mogono mo ucira pa o uvadi, agba Yesu danā ne shi. Ama o ro a 'yuwan ta Yesu, reve o fofo cine oo una yi. Marku roco ta a na ayi nda ulinga wā Yesu u da, waru ne da u yuwain ulinga u mawawa ma ama.

Aatagada a nda o to rocosu aza e Itoni ana'an cine tsoo o'wo agbashi o ozo o ro. U roco ta cine Yesu sowoi atsumalima adama a na ne da Asula a cigai u yuwaan ama aganda. Ne da Asula a yuwain mazanga ni ili i na Yesu yuwain, agba gogo u tu ubaṭa u gbain o ukere usa'ani wā Asula. Ko na tsu sowo atsumalima gogo adama a na tsaayuwusan ili i mejege a na tsoo tono Asula, Asula a ta zangana na atsu fo.

Ili i na iri pe atsuma a aatagada a nda

1. Ikaka ya Yahaya za vu Urumbusu (1:1-8)
2. Urumbusu na malyungwa ma Yesu (1:9-13)
3. Yesu atuma a Galili (1:14-9:50)
4. Yesu iyawa ta Galili a tyo Urishelima (10:1-52)
5. Ajuma o ukosu wa Yesu: Malyungwa ma yi nu ukwa wa yi (11:1-15:47)
6. Yesu ta wuma (16:1-8)
7. Yesu roco ta aciyayi ubata wo otoni a yi (16:9-20)

Alajiya a Yahaya za vu Urumbusu

(Mat. 3:1-12; Luk. 3:1-18; Yah. 1:19-28)

¹ Apa nda Alabari a Sa'ani e Yesu† Kristi Zamawawa,† Mawun ma Asula.

² U fara ta ununa Asula a dammai ana Ishaya vumavasula† danai ili i na Asula a damma niyi waa fara:

“N ta lyungu malingata ma va, elime a wu, za na aa lapulaa wu ure. ◇

³ Udoyo wu nanza e dewu atuma o una,

‘Fo6oyi Zagbain ure, yuwain ure wa yi mejege.’ ” ◇

⁴ Yahaya† za vu Urumbusu da danai malingata ma na ma yuwusain alajiya o una. Alajiya a na u yuwusain adama a na ama aa vadala† o unusu u le a kamba ubata wa Asula u da. A tawa ta tsara u rumbu le tsara Asula a yuwaan le gafura vu nusu le.

⁵ Avu ama e ida ya Yahuda suru, hali na ama a Urishelima suru a tawusa ubata wa yi tsara a uwwa yi. Aza a na a dansaa niyi nusu le, u rumbusu le ta o Udolu wa Urdu.

⁶ Wo otosu tā itana ye eleme a arakumi, waru wu nlasa tā gbakala vu ukwan. U lyuwusa tā apapari ni ishiki.

⁷ U dana tā a dansaa ama, “Nanza tā lo a tawa acapa a va za na la'a numu tsugbain, n rawa n kanza m bada vunu va aatan va yi shi.

⁸ Amu na mini ma da ma rumbusu du, amma ayi u ta rumbu du na Ruhu va Akiza.”†

*Urumbusu nu ulyungusa wa Yesu
(Mat. 3:13-4:11; Luk. 3:21-22; Luk. 4:1-13)*

⁹ Avu wo o'wo a mantsa mo ndolo Yesu uta ta de Nazara e ida ya Galili. Ana u rawai o Udolu wa Urdu, avu Yahaya rumbu yi.

¹⁰ Ayi a motaa a mini'i, avu we ene zuva† kpatu'wa, avu Ruhu cipaa yi oroci a muda.

¹¹ Avu a uwwa udyo u ro de zuva, u damma, “Avu da Mawun ma na n cigai, n ta yuwusan mazanga na avu lon.”

¹² Babu usan, avu Ruhu tara yi a 'yawa o una.

¹³ Avu u dana pe o una rana amunga, Male† a lyungusa yi. U danu ta ni inama yu una, agba waru nlingata ma Asula n dana ta a kambusa yi.

*Yesu de ta ama a nashi aza e mereme ma mugula
(Mat. 4:12-22; Luk. 4:14-15; Luk. 5:1-11)*

¹⁴ Ana Hiridu Antiba baruyi Yahaya, avu Yesu uwa pe e ida ya Galili a casu Alabari a Sa'ani a Asula.

¹⁵ U dana ta a dansa, “Mantsa ma yuwan ta, tsugono tsa Asula† tsa yuwan ta zuzu. Vadalai, i usu Alabari a Sa'ani.”

16 Ayi a mmalu a nge'en m Mala ma Galili, avu we ene Simo* na Andarawu mawun ma anawu ma yi aza e mereme ma mugula, a varishi igolo a mala'a.

17 Avu u damma le, “Toni numu, n ta kambato du aza a na a tawa na ama.”

18 Avu a lyawushi igolo i le, avu o toni yi.

19 Ana u lyuwai elime na mmalu wa'a, avu we ene muwun ma Zabadi, Yakubu na vawun va yi Yahaya, ele pe a wantsun a lapulusa igolo i le.

20 Avu u deshini le, avu a lyawa Zabadi dada le a wantsu'un na aza a zamalinga. Avu o toni yi.

Yesu lo ta otoni a lima
(Luk. 4:31-37)

21 Avu Yesu no ogoro a yi a uwa pe a lyuci va Kafarnahum. O urana wa Ashibi avu u uwa a aa'isa,† u reme uritosu.

22 Avu o o'wo asalama lon na cu'un vu uritosu wa yi, adama a na u to ritosu le ununa vuma na ri nu ucira, agba tsu munlu n Wil shi.

23 Pe a aa'isa'a za na ri no otoni a lima shi ta pe reve u remushi yisaali,

24 a dansa, “Yesu za va Nazara, te imini tsu na avu? Avu vu tawa ta vu una tsu? Tsu reve ta ko zane da vu ri, avu da za va akiza a Asula.”

25 Avu u damma le nu ucira, “Rungwai, avu yu uta i lyawa yi!”

26 Avu otoni a lima'a a jingada vuma'a lipu e meje'en, avu u saala, dada a kasai na ayi.

27 Ama suru a yuwan ta asalama abunda, hali e ecelei aciyele, “Nye da tsunda? Uritosu u sa'avu u

* **1:16** Yesu tawa ta u ca yi aala Bituru.

da nda'a. U ta nu ucira lon. Hali no otoni a lima a da u tsu barasa le babu wovon, aṅu a yuwan ili i na u damma nle a yuwan.”

²⁸ Babu usan alabari a yi a rawai ko te da ejege e ida ya Galili.

*Yesu yuwaan ta aza o ubanakun opocino
(Mat. 8:14-17; Luk. 4:38-41)*

²⁹ Motaa ma yi a a'isa obolo no ojoro a yi obolo na Yakubu na Yahaya, aṅu a uwa o u'wa wa Simo na Andarawu.

³⁰ Anawale Simo a dana ta ubanakun, aṅu a damma Yesu adama a yi.

³¹ Aṅu u 'yawa ya'a yi, u reme yi ukere, aṅu u kamba 'yasan yi, da da ubanaku'un u lyawushi niyi. Reve u yuwaan le aganda.

³² Ana ulivu u yuwain, aṅu a tawaa yi na ama abunda, aza a na a ri nu ubanakun, na aza a na a ri no otoni a lima.

³³ Aṅu ama a lyuci'i o boloto o unantsu wa yi.

³⁴ U kambato ta aza a na a danai nu ubanakun icu'un icu'un gbaga, aṅu waru u lo otoni a lima na abunda. U lyawa le a yuwan adanshi shi, adama a na e reve niyi.

*Yesu 'yawa ta alajiya
(Luk. 4:42-44)*

³⁵ Ubata ha'a, aṅu u 'yon wu uta u 'yawa ubata u na vuma ri shi. U 'yawa u yuwan de avasa.

³⁶ Aṅu Simo na aza a na a ri na ayi a zami yi.

³⁷ Ana e ene niyi, aṅu a damma yi, “Ama suru a te izami ya wu.”

38 Avu u damma le, “Tsu walai a 'yawa a mulyuci n na n ri elime, tsu yuwain alajiya. Ili i na n tawai n yuwan da ndolo.”

39 She na u kotoi ma'uwa ma a'isa e ida ya Galili suru a yuwusan alajiya, waru o utusaa ama otoni a lima.

*Yesu yuwaan ta makutu opocino
(Mat. 8:1-4; Luk. 5:12-16)*

40 Avu makutu ma tawa u kingyowa yi, avu u pati yi, “Na vu usu, vu kambato mu gbaga.”

41 Avu Yesu ene yi iliyali, avu u 'yasan ukere wa yi, avu u ju'wan yi, u damma, “N usu ta, kambaga gbaga.”

42 Avu ukutu'u u lyawushi niyi, avu u tsura lafiya va yi.

43-44 Avu u rono yi atsuvu u damma, “She vu damma vuma wan. Avu vu wala vu 'yawa vu roco aciyawu ubata wa ganu. Avu vu ca ili i ro, ununa a yuwusain a mantsa ma Musa, \diamond adama a dana nu urevu wi ili i na i farai.” Avu u damma yi u kara.

45 Ana wu utai, u yuwan ne shi, avu u teme a bazasa alabari'i. Avu ama na abunda a uwwa, hali ubata u na a zuwai Yesu kudai a uwa a lyuci'i. Avu wi isawan de alanga na lyuci ubata u na ama a ri shi. Avu ama ko te da a kara a tawusa ya'a yi.

*Yesu kambato ta osowi a lipu gbaga
(Mat. 9:1-8; Luk. 5:17-26)*

\diamond 1:43-44 N.Gn. 14:1-32.

2

¹ Ana a yuwain rana meketeci, avu Yesu kambisa Kafarnahum. Avu alabari a yi a rawa a atsuvu a ama, na adanshi nga u tawa ta o u'wa.

² Avu ama a abunda o boloto ubata u ta, avu ubata'a u kalama le, ko lo o unantsu babu ure, dada u danai o rocosu ama Adanshi a Asula.†

³ Avu a tawaa yi na vuma na ri no osowi a lipu a na ama a nashi e shedei.

⁴ Adama o o⁶olo a ama'a, a gura rawa ubata u na Yesu ri shi, avu a katsu'wa ukwa'a. Ana a tsurai ure, avu a telyuwetyo yi a tyo e ida a aavalu a na u danai.

⁵ Ana we enei ununa a ca niyi okolo, avu u damma za vo osowi a lipu'u, “Mawun ma va, a yuwaan wu ta gafura vu unusu wa wu.”

⁶ Amma munlu n Wila† n ro n dana ta lo nden, avu a yuwan majiyan,

⁷ “Nye i zuwai vuma nda yuwain adanshi tsundolo? U tara ta aciyayi unata na Asula.† Zane da aa gura yuwaan vuma gafura vu unusu, she Asula goon shi?”

⁸ Agba u reve ta okolo e le, dada we ece nle, “Nye i zuwai yaa yuwusan majiyan ne?”

⁹ Zane da la'ai babu usan: a damma za vo osowi a lipu'u, ‘A yuwaan wu ta gafura wu unusu wa wu,’ ko a damma, ‘Yon, vu tara aavalu a wu, avu vu wala?’

¹⁰ Amma adama n roco du Mawun ma Vuma† ma ta nu ucira o uvadi nda u yuwaan ama gafura vu unusu u le,” avu u kalyuwa yi u damma,

¹¹ “N damma wu ta, 'yon, tara aavalu a wu, vu wala a tyo o u'wa.”

¹² Avu u 'yon u tara aavalu a yi babu usan. Reve u kara a makakan me le suru. Avu ama'a suru a kara a yuwusan asalama. Avu a cibala Asula a uri a dansa koto ele e ene cu'un vi ili i nda shi.

Dewu va Levi

(Mat. 9:9-13; Luk. 5:27-32)

¹³ Avu Yesu utisa a 'yawa a nge'en m mala, avu obolo a ama o toni yi, daɗa u danai o rocosu le.

¹⁴ Ayi a kara, avu we ene Levi, mawun ma Alfa nden ubata u na aa ushishi utafa, avu u damma yi, “Toni mu.” Avu u 'yon u toni yi.

¹⁵ Mantsa mo ro avu u danu a lyuwusa ilyalya o u'wa wa Levi na aza a na aa ushishi utafa na abunda na aza o unusu a na a danai lo nden obolo na Yesu no ojoro a yi, adama a na icu'un ya ama o ndolo o toni yi ta.

¹⁶ Avu ana munlu n Wila na Afarishi e ene niyi a alya e ilyalya na aza o unusu na aza o ushishi wu utafa, avu a damma ojoro a yi, “Cine waa lyuwusa woo sowuso ni icu'un ya ama o ndolo?”

¹⁷ Ana wu uwwai ne, avu u damma le, “Aza a na a ri nu ubanakun shi, a ciga za va aguma shi, she aza o ubanakun. N tawa n de aza a abula shi, amma aza a na a ri nu unusu.”

Yeci adama a akuli

(Mat. 9:14-17; Luk. 5:33-39)

¹⁸ Yashi i ndolo ojoro a Yahaya obolo na Afarishi a dana ta na akuli, avu a tawa ya Yesu a damma, “Nye i zuwai ojoro a Yahaya no ojoro a Afarishi aa yuwusan akuli, amma ojoro a wu aa yuwusan shi?”

19 Avu u usu le, “Cine omocin a vali vu kasa'avu aa yuwan akuli ayi oḅolo ne ele? Aa yuwan shi, nu u ri lo oḅolo ne ele.

20 Amma mantsa mo ta lo a tawa ana aa tara yi pe ubata u le. O urana u ndolo, a ta yuwan akuli.

21 “Babu za na a zula apadi o umuna u sa'avu a akuci o utugu. Nu u ḅolo le, apadi o umuna u sa'avu'u u ta vuranu akuci o utugu'u, avu ukaru'u u dashi mgbain.

22 Babu za na tsu tsun ribina na kutsai a akuci a tsan o ukwan adama a na ribina'a u to ḅoso tsan vu ukwa'an, na a tsun yi pe u ta lungusa ribina'a oḅolo na tsa'an. Amma a tsu tsun ta ribina a tsan sa'avu.”

*Yeci adama o urana wa Ashibi
(Mat. 12:1-8; Luk. 6:1-5)*

23 O urana wa Ashibi u ro, Yesu dana ta a mmalu a batsasa a aduma e ishina, avu ojoro a yi e teme makuda ma agaza me ishina ele pe a mmalu.

24 Avu Afarishi† a damma yi, “Kalyuwa, ana'an urana wa Ashibi u da. Nye i da i zuwai ojoro a wu a kudusa agaza e ishina a yuwusan ili i na Wila u putsayi?”

25 Avu u usu le, “I reve ili i na Dawuda na aza a na a dana na ayi a yuwain mantsa ma na a uwwai ambulu shi?

26 A rana na Abiyata dana aabara a nan ganu, Dawuda uwa ta o u'wa wa Asula, avu u tama opopofu za na ganu da goon aa tama. Avu fo u ca n'utsa ma yi.” ◇

27 Avu u damma le, “A yuwan ta Ashibi adama a vuma, amma a yuwan vuma adama a Ashibi shi.

◇ 2:26 1 Sam. 21:1-6.

28 Adama o ndolo, ʼamu Mawun ma Vuma, Zag-bain vu urana wa Ashibi a ɗa.”

*Vuma vo osowi o ukere
(Mat. 12:9-14; Luk. 6:6-11)*

3

¹ Urana u ro ʼavu Yesu uwisa a ʼaa'isa, ʼavu u cina pe vuma na ri nu ukere u ta usowu.

² Urana wa Ashibi u ɗa u ɗanaɪ, ʼavu Afarishi a kaɣuwusa yi ko e te ene ko u ta kambato za vu ubanakun gbaga, adama e reme yi nu unusu.

³ ʼAvu u damma yi, “Uta vu tawa a alanga eteshe.”

⁴ ʼAvu we ece le, “Nye i ɗa Wila u dammai wu ntsayi a yuwan urana wa Ashibi, a yuwan isa'ani ko iwuya, a wawa wuma ko o una?” Agba a damma ili i ro shi.

⁵ ʼAvu u kaɣuwa le nu upan, ʼavu waru we ene le iliyali adama a na a ta na aciyogbamu. ʼAvu u damma vuma'a, “Canana ukere wa wu.” Ana u cananai, ʼavu u kambata gbaga.

⁶ ʼAvu Afarishi o uta na ama a Hiridu, ʼavu a yuwan asala cine aa yuwan oo una yi.

Oɓolo a ama a nge'en m mala

⁷⁻⁸ ʼAvu Yesu no ojoro a yi a kara a 'yawa a nge'en m Mala ma Galili. Ana ama a uwwai ili i na u ɗanaɪ a yuwusan, ʼavu oɓolo a ama a abunda o toni yi. Ama'a o uta ta de Yahuda, na Urishelima, na Idumiya. Ozo o ro waru o uta ta upasalai wu Udolu wa Urdu, na aza a na a tawai ubata wa yi de e ida ya Taya na Sida.

⁹ U damma ta ojoro a yi a lapulaa yi wantsun u wa'a, adama a na obolo a ama a yuwan ta abunda, tsara a gbagbala yi wan.

¹⁰ Aza o ubanakun na abunda, a kambato le ta gbaga, hali wo o'wo aza a na a ri nu ubanakun e kebushe adama a ju'wan yi.

¹¹ Ubata u na otoni a lima e ene niyi suru, avu a kingyo e reme yisaali, adansa, "Avu da Mawun ma Asula."

¹² Amma u bara le ta she a damma ama ko zane da u ri wan.

*Yesu dangwa ta Kupanejere
(Mat. 10:1-4; Luk. 6:12-16)*

¹³ Avu Yesu kara a 'yawa a masasan ubata u na u deyi ama a na a 'yawa obolo na ayi, avu a 'yawa ubata wa yi.

¹⁴ Atsuma e le avu u dangwa ama kupa ne ejere aza a na u cayi ala ajiya. Avu u damma le, "N dangwa du ta i danu na amu. N ta lyungu du i 'yawa i damma Alabari a Sa'ani a va.

¹⁵ Waru i ta tsura ucira i lo otoni a lima."

¹⁶ Mpa nda Kupanejere† a na u zagwai: Simo za na u cayi aala Bituru,

¹⁷ Yakubu mawun ma Zabadi fo u de yi ta, na Yahaya vawun va yi, aza a na u cayi ala Buwanaji, ana muwun n tsata;

¹⁸ u de ta fo Andarawu, ne da fo Filibu, na Batalamawu waru, Matta fo ta pe, Toma fo aajiya a da a danai. Akapi e le ele da Yakubu mawun ma Alfa, na Tadawu, obolo na Simo za na waru a tsu de Bakanani,*

* **3:18** Ayi aala "Bakanani" to rocosu tsu vuma'a u ta nu uzuwu wa aci adama u kamba ama a yi.

19 nā Yahuza Iskariyoti, za na wina niyi.

Yesu nā Ba'alzabu

(Mat. 12:22-32; Luk. 11:14-23; Luk. 12:10)

20 Avu urana u ro Yesu uwisa o u'wa, avu oḅolo a ama o ḅolo waru, hali a putsa yi no ojoro a yi na aa lyuwa ilyalya.

21 Ana aza a yi a uwwai ne, avu o uta de adama e reme yi, a jiyan ta u jaara ta.

22 Munlu n Wila na aza a na a tawai de Urishe-lima a kara ta a dansa, “U ta na Ba'alzabu† mogono mo otoni a lima, waru nu ucira wa yi u da woo utasaa otoni a lima'a.”

23 Avu u de le, u yuwaan le adanshi ni iroci u damma le, “Cine Male† moo lo Male?”

24 Ni ida i ne'eshen aciyayi ure a yuwusan nlangi na aciyele, ida i ndolo i ta riya.

25 Nu u u'wa u ne'eshen ure, a yuwusan tsurala, u'wa u ndolo wee isawan shi.

26 Adama o ndolo na tsugono tsa Male tse ne'eshen waa jima shi, amma u ta riya.

27 “Babu za na aa gura uwa o u'wa wu za vu ucira u tara itana ya yi, she na wu nla yi. Avu u gura uwa o u'wa wa yi u tara yi itana.

28 Amayun a da maa dansaa du, a ta gura yuwaan ama gafura vu nusu le na adanshi a vama e ekere a Asula.†

29 Amma za na yuwayin Ruhu va Akiza adanshi a vama, aa yuwaan yi gafura shi, adama a na unusu wa yi u ri nu ukotu shi.”

30 U damma le ta ne, adama a na a damma ta, “U ta no otoni a lima.”

† 3:23 Male na Ba'alzabu na a yuwain adanshi a yi a aadiva a 3:22 vuma ta da a yuwusan adanshi.

*Mma na muwun ma anawu ma Yesu
(Mat. 12:46-50; Luk. 8:19-21)*

³¹ Au mma va Yesu rawa na aza a yi. Au a lyungu za ro de yi. Au e isawan a alanga.

³² A cina ta obolo a ama nden ukandaruwu na ayi, au a damma yi, “Mma va wu, na aza a wu, a ta de a alanga a pura wu.”

³³ Au u usu le, “Zane da mma va na aza a va?”

³⁴ Au u kalyuwa ama a na a ri nden ukandaruwu na ayi, au u damma, “Kalyuwai, ele nda ele da mma va na aza a va.”

³⁵ Aza a na a yuwusan ili i na Asula a cigai, ele da muwun ma anawu n va olobo ne esheli na mma va.”

Irociyi cimbi

(Mat. 13:1-9; Luk. 8:4-8)

4

¹ Yashi i ro waru au Yesu teme uritosu a nge'en m mala. Obolo a ama a na o bolotoi a dana ta abunda lon, hali a zuwa yi u uwa a wantsun, au u danu pe. Ama de a aagadi a kalyuwusa mala'a.

² Au u roco le ili na abunda aa yuwusan iroci.

Ausuma o uritosu wa yi, au u damma le,

³ “Poloi atsuvu, yu uwwa, cimbi ro 'yawa ta mazaza me icu'un.

⁴ Ayi lo a mantsa ma na u temei mazaza me icu'un, au icu'un i ro yo oco yi o ure, au nnunu n tawa n kaka da icu'u'un.

⁵ Au ozo o ro o oco bata a atali, ubata u na u ri na mabula lon shi. Au o uta babu usan, adama a na a tsurai wacin alungu shi.

⁶ Ana urana u yuwain, aṅu a kpanla, adama a na a ri na maḅula lon shi, a tsura aralu shi, aṅu e 'yewe.

⁷ Aṅu ozo o ro waru o oco a awanda, aṅu awanda a 'yon, aṅu a gbagbala le, a matsan ulobonu shi.

⁸ Ozo o ro gba shi o oco a maḅula ma sa'ani, aṅu a matsan ulobonu, ozo o ro a matsan mata'atsu mata'atsu, ozo o ro kupotali-utali, ozo o ro ukpaku ukpaku.”

⁹ Aṅu u damma le, “Za na ri na atsuvu, wu uwwa.”

Ili i na i zuwai Yesu ritoi ni iroci
(*Mat. 13:10-17; Luk. 8:9-10*)

¹⁰ Mantsa ma na Yesu danai a nde'en, aza a na a danai lo obolo na Kupanejere, aṅu ee ece yi iroci i na u yuwaan nle.

¹¹ Aṅu u damma le, “Adu da a lyawai i reve ili yu usokowu ya Asula, amma aza a na a ri pe shi, ili suru she ni iroci i da a tsu damma le. Adama a na

¹² ‘A ta gura e ene ne esu, amma ee reve no okolo shi. A mawwa, a ta gura uwwa, amma aa gura reve shi. Adama a na aa kamba a yuwaan le gafura wan.’ ” ◇

Ucuduwusa wi iroci
(*Mat. 13:18-23; Luk. 8:11-15*)

¹³ Aṅu u damma le, “Adu i reve iroci i nda shi? To, cine yaa gura i reve iroci i ro?”

¹⁴ Za vu ca'an ndolo adanshi a Asula da waa cu'usan.

¹⁵ Icu'un i na yo ocoi o ure, ele da iroci ya aza a na a cu'wain adanshi a Asula o okolo e le. Mantsa

ma na a uwwai, babu usan, Male† ma tawa ma usa adanshi a na a cu'wain o okolo e le'e.

16 Ne da waru aza a na o ocoi bata a atali. Ele da aza a na a tsu ushi adanshi babu usan na mazanga.

17 Amma ana a ri na aralu shi, a tsu jima shi. Na awuya ko atsumalima a tawa adama a adanshi a Asula, babu usan aa tadatsa.

18 Ozo o ro a ta tsi icu'un i na yo ocoi bata a awanda. A uwwa ta adanshi,

19 amma addama o uvaɗi u nda, nu uyo'o wi ikebe, na maluwa me ili ma na aa uwwusa, a tsu gbagbala ta adanshi'i. Reve wo o'wo le babu ulinga.

20 Amma aza a na o ocoi a mabula ma sa'ani, ele da aza a na a tsu uwwa adanshi, a usu yi, avu a yuwan ulinga na ayi. Za ro tsu matsan ta mata'atsu mata'atsu, za ro kupotali-utali, za ro gba ukpaku ukpaku.”

Uzuwata u fitila

(Luk. 8:16-18)

21 Avu Yesu ece le, “A tsu tawa a ta na fitila adama a na aa kpatu yi na aasa'atsu, ko a zuwa yi a mbungulu? E eelele a da a tsu zuwa yi, adama u ca ekan shi?

22 Ili i na i ri usokowu suru a ta kpatu'wa yi, waru babu ili i na yaa dana upa'un u na o utaa yi a alanga shi.

23 Za na ri na atsuwu, wu uwwa.”

24 Avu u damma le, “I yuwan ugbozu ni ili i na yaa uwwusa. Na makundatsu ma na i kunzuyi na ayi da aa kunzuwa du, waru a ta dashi du.

25 Za na ri ni ili, ayi da aa dashi, waru za na ri ni ili shi, wa'a na u ri na ayi a ta ushi yi i da.”

Iroci yi cu'un na yu utai

²⁶ Ɔvu Yesu damma le, “Ɔpa nda cine tsugono tsā Ɔsulā tsā ri: tsa vuma na 'yawaɪ mazaza me icu'un.

²⁷ Nu u lantsa na ayin ko u yuwan ulinga nu urana, mantsa suru icu'un oo utusā a yuwusan mgbain, ko na wo o'woi u reve cine aa yuwusan mgbain shi.

²⁸ Iɗa i tsu zuwa t̄a ili i na a cu'wain i 'yon mgbain, akunku a ɗa a tsu fara kungwa, avu a tawa a yuwan agaza a ca icu'un i sa'ani.

²⁹ Mantsa ma na ishina i kutsai, avu u gasa le.”

Iroci yi icu'un i na i la'ai ukalamu

(Mat. 13:31-34; Luk. 13:18-19)

³⁰ Ɔvu Yesu reme a dansa, “Na nye tsa gura kurato tsugono tsā Ɔsulā? Ko ni iroci yi ili i ne a gura cuɗuwa yi?

³¹ Oroci e isu'wan i uri, ayi ɗa cu'un na la'ai ukalamu na a tsu cu'wan e iɗa.

³² Ko tsundolo, na a cu'wan yi, nu u yuwan mgbain, u tsu la'a t̄a olopu a na a buwai, u tsu yuwan t̄a eten a gbagbain na nnunu n tsu tawa n tele ɗe.”

³³ Iroci ya abunda oroci o ndolo a ɗa u yuwaan le adanshi a Ɔsulā, ununa aa gura reve.

³⁴ U damma le ili i ro shi, she obolo ni iroci, amma a mɓanga, avu u cuɗuwa ojoro a yi ili i na u dansaa nle suru.

Yesu isawaton t̄a upepu

(Mat. 8:23-27; Luk. 8:22-25)

³⁵⁻³⁶ O urana u ndolo nu ulivu, Yesu no ojoro a yi shi t̄a a wantsun a nge'en m Mala ma Galili. Reve

u damma le, “Tawai tsu 'yawai ne upasu u ndede.”
 Avu antsun o ro o toni yi. Reve Yesu kara a tyo o ukosu u wantsun reve u reme nlavu. U dana ta ni ili i na u zuwai aaci.

³⁷⁻³⁸ A jima lon shi, avu upepu u kebe de a tawa. Avu upepu'u u yuwusan mini ikeđu ikeđu, hali wantsu'un u ciga u shiwan na mini. Avu ojoro a yi a uwwa wovon lon, reve a 'yawa a jisan yi. Reve a damma, “Manlu, u balawu a na tsaaliba shi?”

³⁹ Avu u 'yon, u bara upepu'u, u damma mala'a, “Von ne.” Avu upepu'u u von ubata wo o'wo kwina.

⁴⁰ Avu u damma le, “Nye i zuwai yi da'wain tsunda, hali n gogo koto i ca mu okolo a du shi?”

⁴¹ Avu wovon u tsura le lon, avu a dammulai, “Cu'un vuma ne da tsunda'a, hali nu upepu fo u tsu yuwan ta ili i na u dammai?”

*Yesu yuwaan ta vuma vo otoni a lima opocino
 (Mat. 8:28-34; Luk. 8:26-39)*

5

¹ Avu Yesu no ojoro a yi a pasa a 'yawa upasu u mala u ndede, ejege a lyuci na a tsu de Garasa.

² Ayi a motaa pe atsuma a wantsu'un, avu vuma za na ri no otoni a lima u ga'ashin na ayi.

³ Ason a da bata a nden ma yi. Babu za na ri nu ucira u na waa gura nla yi, ko na akani.

⁴ A tsu nla yi ta ana ne ekere na akani, amma u tsu kakasa le ta. Babu za na ri nu ucira u na waa gura golofo yi.

⁵ Usana nu ulivu u tsu dana ta a agadi atsuma a ason a na a yuwain a atali. Reve u dana a yisaali, na wu padfi aciyayi.

⁶ Ana u cinkayai Yesu alanga, avu u suma ni ilafi a tawa, avu u kingyo a makakan ma yi.

⁷⁻⁸ Avu Yesu damma otoni a lima'a, "Lyawa vuma ndolo." Dafa u boshi na yisaali a dansa, "Te da imini ya wu na amu, Yesu Mawun ma Asula? Kucina na Asula, vaa ca mu atsumalima shi."

⁹ Avu we ece yi, "Cine tsa da aala a wu?"

Avu u usu, "Aala a va a da Obolo adama a na tsu ta abunda."

¹⁰ Avu u pati Yesu lon adama u lyawa le e ida'a.

¹¹ Ubata u na a danai, ngurusumu n dana ta lo na abunda, a zamishi ilyalya zala va agadi.

¹² Avu otoni a lima'a a pati yi, a damma, "Gbara tsu a 'yawa atsuma a ngurusumu, adama tsu uwa pe atsuma e le."

¹³ Avu gba u usu le. Avu otoni a lima o uta a uwa atsuma a ngurusumu. Aza a danai lo suru, avu a suma a 'yawa a mala. Avu a riya pe, avu a kuwa pe. Abunda e le a ta rawa ukpakukupa ure (2,000).

¹⁴ Reve aza a na a danai a aguba a ngurusumu'u, avu a suma, avu a 'yawa a ca alabari a lyuci na mulyuci. Avu ama a tawa e ene ili i na i farai.

¹⁵ Ana a tawai ubata wa Yesu, avu a cina lo vuma na danai no otoni a lima nden ubata wa yi, u'otowu ni itana nu ugbozu wa yi. Reve a uwwa wovon.

¹⁶ Aza a na e enei ne esu e le, avu a damma ili i na i cinai za vo otoni a lima'a na ngurusumu.

¹⁷ Avu e teme a patishi Yesu u lyawaa le ida i le.

¹⁸ Mantsa ma na Yesu danai a uwusa a wantsun, avu za na danai no otoni a lima'a u pati yi ankuri, u lyawa yi u 'yawa obolo na ayi.

19 Amma u 'yuwan ta, avu u damma yi, “‘Yawa o u'wa u du, vu 'yawa bata a n'utsa ma wu waru, vu ca le alabari e ili i na a Asula a yuwaan nuwu.”

20 Avu u kara a casu alabari upasu wi ida wa Dikafoli*, ili i sa'ani i na Yesu yuwaan niyi. Ama suru a yuwan ta asalama ni ili i ndolo.

Jayiru 'yawa ta ubata wa Yesu
(Mat. 9:18-26; Luk. 8:40-56)

21 Mantsa ma na Yesu kambai a 'yawa upasu u ndede, avu ama o boloto abunda ubata wa yi, ayi lo zuzu na mala'a.

22 Atsuma a azagbagbain a aa'isa'a, za na a tsu de Jayiru, u tawa ta we ene yi. Avu u kingyo a makakan ma yi,

23 a patishi yi lon, adansa, “Usheli u ke'en u va u ciga makuwaa. N ciga ta vu tawa vu kuruwa yi ukere, adama u kamba gbaga.”

24 Reve u 'yawa obolo na ayi, reve ama a abunda o toni yi a gbagbalasa yi.

Ka na oo ocosu mpasa

25 Atsuma o obolo'o, ka ro na yuwain a'wan kupa ne ejere o ocosu mpasa shi ta pe.

26 Wu uwwa ta awuya lon e ekere a aza a aguma, waru wu una ta ili i na u ri na ayi suru, amma u jebe yi shi, she ili i na i 'yawai elime.

27 Ana wu uwwai adama e Yesu, avu u tawa nu ucina wa yi atsuma o obolo'o, avu u ju'wan utugu wa yi.

28 U jiyant ta o ookolo a yi, “Na n ju'wan utugu wa yi goon, n ta kamba gbaga.”

* 5:20 Dikafoli urevu wa yi, ayi da Mulyuci Kupa.

29 Babu usan wocosu wu mpasa ma yi n lyawai, avu u reve u tsura ta lafiya lipu va yi.

30 Avu Yesu reveshi ucira wu uta ta a lipu va yi. Dada u vadalai atsuma o obolo'o, avu we ece, "Zane da ju'wan numu utugu?"

31 Reve ojoro a yi a usu yi, "Ve ene obolo a gbagbalasa wu, avu ve ece, 'Zane da ju'wan nuwu utugu?' "

32 Avu u kara a vadayasa adama we ene za na yuwain ulinga u ndolo.

33 Avu ka'a, ana u revei ili i na i yuwan niyi, avu u tawa u kingyo a makakan ma yi na wovon na meje'en ma lipu. Avu u damma yi amayun suru.

34 Avu u damma yi, "Usheli, ucawu wo okolo a wu u kambato wu ta gbaga. Wala na mazanga, babu ubanakun."

Yesu 'yasain usheli wa Jayiru

35 Ayi pe atsuma a adanshi, avu ozo o ro a tawa de o u'wa wu zagbain va aa'isa a damma, "Usheli wa wu u kuwa ta. Cine vaa damaton yi waru?"

36 Agba Yesu polo atsuvu e ili i na aa dansa shi. Avu u damma zagbai'in, "She vu uwwa wovon wan, vu ca okolo goon."

37 U lyawa nanza toni yi shi, she Bituru, na Yakubu, na Yahaya mawun ma anawu ma Yakubu.

38 Ana a rawai o u'wa'a, avu wu uwwa a yuwusan elemu, e mesun, a yisaali babu ukotu.

39 Ana u uwai, avu u damma le, "Nye i zuwai i ri a yisaali babu ukotu? Usheli'i u ri ukwa shi, nlavu n da waa yuwusan."

40 Avu a yuwaan yi izo'oshi yu ulamu. Ana wu utaa nle a alanga suru, avu u tara nshawu mu usheli'i obolo no ojoro a yi, aza a na a danai obolo na ayi, a uwa ubata u na mawu'un u danai.

41 Avu u reme ukere wa yi, u damma yi, “Talita kumi.” Ili i na waa dansa da nda, “Mesheli, n ta dansaa wu, 'yon.”

42 Babu usan avu usheli'i u 'yoshin, u fara mmalu. A'wan a yi kupa ne ejere a da a danai. Avu a uwa asalama abunda. 43 Avu u rono le atsuvu lon, she a damma nanza wan. Avu u damma le waru a ca usheli'i ilyalya.

*A yuwan ta Yesu a lyuci le
(Mat. 13:53-58; Luk. 4:16-30)*

6

1 Yesu lyawa ta de, avu u kambu Nazara lyuci le. Avu ojoro a yi o toni yi.

2 Ana urana wa Ashibi u rawai, avu u teme uritosu a aa'isa.† Ama a na a uwwa niyi o uritosu, avu a yuwan asalama, adansa, “Te da vuma nda tsurai ili i nda suru? Cu'un vu urevu ne da a ca niyi tsunda? Kalyuwa cu'un vu ulinga wa asalama u na waa yuwusan.

3 Ayi nda, ayi da za vu ushe'en ndolo shi, mawun ma Meri,† zakpara va Yakubu, obolo na Isuhu, na Yahuza na Simo shi? Aza a yi e esheli pa da a ri obolo na tsu shi?” Dada a 'yuwan niyi.

4 Avu u damma le, “A tsu 'yuwan vumavasula ubata u ro shi, she a lyuci le obolo na aza a yi, nu u'wa u le.”

⁵ U gura yuwan ulinga wa asalama a lyuci le shi. Ke'en da u kuruwayi aza o ubanakun ukere, aƙu u kambato le gbaga.

⁶ U yuwan ta asalama lon, ana a kudai a ca okolo.

Yesu lyungu ta Kupanejere

(Mat. 10:5-15; Luk. 9:1-6)

Aƙu u kandarawa a 'yawa a mulyuci a yuwusan urocosu.

⁷ Aƙu u de Kupanejere† u lyungu le ama e re re. U ca le ta ucira e ekere o otoni a lima.

⁸ Aƙu u damma le, “She i tara ili i ro a mmalu n du wan, she adanga. She i tara opopofu wan, ko tsan, ko ikebe o osonu a du wan.

⁹ I oto atan, amma she i tara atugu o ro wan.”

¹⁰ Aƙu u dammisa le, “Ni i rawa ubata u na a ushi ndu, yi isawan pe o u'wa'a she mantsa ma na yaa lyawa lyuci ndolo.

¹¹ Agba ni i rawa a lyuci na a usu ndu shi, ko a uwwa du shi, i lyawa yi, aƙu i kakala mabuta ma ana ma du. U to o'wo iroci i na yoo roco ama a lyuci'i a yuwan mejege shi.”*

¹² Aƙu a kara a yuwusan alajiya, a dansaa ama a vadala† ubata wa Asula, a lyawa unusu u le.

¹³ O utaa ta otoni a lima na abunda, aƙu a putala aza o ubanakun mani'in, aƙu a tsura lafiya.

Ukwa wa Yahaya za vu Urumbusu

(Mat. 14:1-12; Luk. 9:7-9)

¹⁴ Ana Mogono Hiridu† uwwai alabari e Yesu, adama a na aala e Yesu o'wo ta urevu bata suru.

* **6:11** A mantsa mo ndolo, na vuma zakatsa mabuta ma atugu ko wu kala mabuta ma ana ma yi, ure u ro u da u na woo roco wu kasa ta aciyayi na ama a lyuci ndolo.

Avu ozo o ro a damma, “A 'ya_sa_n ta_n Yahaya za vu Urumbusu. Da_fa u tsura_i ucira u na waa yuwusan ulinga wa asalama.”†

15 Ozo o ro gba a damma, “Iliya da.”

Ozo o ro a damma, “A_yi vumava_su_la ro da, oroci a ama_su_la o ufaru.”

16 Ana Hiridu uwwai ne, avu u damma, “Yahaya za vu Urumbusu da, za na n zuwai o kodoi aaci a yi, amma a 'ya_sa_n yi ta.”

17 U damma ta ne adama a na ayi na aciyayi u lyungu ta de e reme yi. Avu waru u zuwa a nla yi, adama a ka na a tsu de Hiridiya ka vawun va yi Filibu, za na u usai.

18 Adama a na Yahaya dana ta a dansaa yi, “U ri ulobonu vu zuwa ka vawun va wu shi.”

19 Avu Hiridiya zuwa yi o ookolo a yi, hali u shi u ciga woo una yi. Agba u tsura ure u na wu una yi shi.

20 Adama a na mogono'o wu uwwusa ta wovon wa Yahaya, adama a na u reve ta vuma va akiza da. Mantsa ma na wu uwwa niyi, ookolo a yi a tsu dana nden shi, suru na ne u tsu ciga ta wu uwwa yi.

21 Amma o ukosu, Hiridiya tsura ta ure u ro. Ana urana u na a matsain mogono'o u kanda_ru_wa_i, u banu ta ngono, na nan yali a gbagbain, na azagbain o upasu wa Galili abuki.

22 Ana usheli wa Hiridiya u uwa u je'ain, avu mogono'o na aza a na u banuyi a yuwan ma_za_nga. Avu u damma usheli'i, “Pati ili i na vu cigai suru, n ta ca wu.”

23 U kucinaa yi ta, u damma, “Ili i na vu pati numu suru, n ta ca wu. Ko ubatsalai u tsugono tsa va tsa da vu cigai, n ta ca wu.”

24 Avu wu uta we ece mma va yi, “Nye maa pati?” Avu u usu yi, “Pati aaci a Yahaya za vu Urumbusu.”

25 Babu usan, avu u kamba o ukobu u mogono, u pati yi u damma, “Gogogo, n ciga ta vu ca mu aaci a Yahaya za vu Urumbusu a mapara.”

26 Avu atsuma o mogono a langa lon, amma adama a akucunu a na u yuwain elime a ama, u ri n cine waa yuwan u putsa yi shi.

27 Lo da u lyunguyi agbashi a yi, u damma o kodoo yi aaci a Yahaya a tawaa. A kara ta o kodo aaci a yi o u'wa wa ali.

28 Reve u tawaa na aaci'i a mapara, u ca usheli'i. Mawun ma ka gba, u ca mma va yi.

29 Mantsa ma na ojoro a Yahaya a uwwai alabari o ndolo, avu a tawa a tara lipu va yi, a 'yawa a cido yi.

Yesu lyuwato ta ama ukpakukupa uton

(Mat. 14:13-21; Luk. 9:10-17; Yah. 6:1-14)

30 Ana ojoro e Yesu a kambai ubata wa yi, reve a damma yi ili i na a yuwain suru, ni ili i na o ritoi.

31 Ama na abunda a tawusa na a kambi, ayi no ojoro a yi a tsuru mantsa ma na aa lyuwa ilyalya shi. Avu u damma le, “Tawai, tsu 'yawai ubata u na ama a ri shi, yi ivuwan.”

32 Avu a kara a uwa a wantsun a 'yawa ubata u na ama a ri shi, ele goon.

33 Ana obolo a ama a na a tawai bata bata e ene nle a makaraa e reve le ta, avu a suma a 'yawa upasu u ndede kafu ele a rawa de.

³⁴ Ana u rawai de, avu we ene obolo a ama lon. Avu we ene le iliyali, adama a na a danā ta she damma ikyon i na i ri nā za va aguḅa shi. Avu u teme o rocosu ili nā abunda.

³⁵ Ana urana u kotoi, avu ojoro a yi a tawā ubatā wā yi. Avu a damma yi, “Ubatā u nda gba ama pa shi, waru urana u ḁa nda u kotoi.

³⁶ Damma le a karā a 'yawā a mulyuci n wawa'a n na n ri lo zuzu, a tsulaa aciyele ilyalya i na aa lyuwa.”

³⁷ Avu u usu le, “Yawai i ca le ilyalya i na aa lyuwa.”

Avu a usu yi, “Tsu 'yawā tsu una ikebe i na i rawai ikebe† yu ulivu ukpakure (200) e ilyalya, avu tsu ca le a lyuwa?”

³⁸ Avu we ece le, “Opopofu a yan a ḁa ḁu? 'Yawai i kalyuwa.”

Ana a 'yawai a kalyuwai, avu a damma, “Ozo o ton a ḁa, nā mugula n re.”

³⁹ Avu u damma le suru ko zane ḁa danu a anlya o utānu obolo obolo.

⁴⁰ Ne ḁa a danai ozo o ro kupoton-uton, ozo o ro ukpaku ukpaku.

⁴¹ Ana u tarai opopofu o to'on nā mugula n re'e, avu u 'yasan aaci zuva, avu u godyoo Asulā. Ana u bubusai opopofu nā mugula'a, reve u ca ojoro a yi, e ne'eshen ama. E ne'eshen le ta opopofu nā mugula n ndolo suru.

⁴² Suru nle a lyuwa ta a cuwan.

† 6:37 Danshi na a yuwayin ulinga pa nda nā Tsheleni ayi ḁa “dinari ukpakure (200).” Kalyuwā Ucuḁuwu wi “Ikebe.”

⁴³ *Avu* ojoro *a* yi o 6oloto asaka kupa ne ejere, asaka o popofu na mugula n na m buwai.

⁴⁴ Ama a na a lyuwai ilyalya i ndolo ali ukpakukupa uton (5,000) u da.

Yesu a mmalu zuva mini
(*Mat. 14:22-33; Yah. 6:15-21*)

⁴⁵ *Avu* u zuwushi ojoro *a* yi a uwa a wantsun a fara pasaa yi *a* 'yawa *a* lyuci va Besaida, kafu u lyawa o6olo'o.

⁴⁶ Ana u lyawa nle, *avu* u kumba a aagadi, adama u 'yawa u yuwan avasa.

⁴⁷ Ana ulivu u yuwain, wantsun gba e memere ma mala, Yesu gba *ayi* de a aagadi *ayi* *a* nde'en.

⁴⁸ Reve we ene le e melen na wantsu'un a mala, adama a na upepu u ta damatosun le. Mantsa ma na nton n tsu saala na wasasa, *avu* u kara *a* 'yawa ye'e le a mmalu a mala. U yuwan ta she damma u ta kara le,

⁴⁹ amma ana e ene niyi a mmalu *a* mini, *avu* a jiyin she damma yimodi i da. *Avu* o oruwo,

⁵⁰ adama a na wo o'woi suru nle e ene yi ta, *avu* a da'wan.

Lo da u yuwaan nle adanshi, "Guzai okolo *a* du, *amu* da. She yu uwwa wovon wan."

⁵¹ *Avu* u uwa a wantsun ne ele, da da upepu u voyin. *Avu* e reme asalama lon,

⁵² adama a na hali n gogo koto *a* ri nu urevu wu ulyuwatosu wu ukpakukupa uto'on (5,000) shi. Adama a na okolo e le *a* dana ta ugbawu.

Yesu kambato ta vuma va Janisara gbaga
(*Mat. 14:34-36*)

⁵³ Ana a pasai, a rawai e idā ya Janisara, aṅu a nla wantsu'un.

⁵⁴ Na motaa me le a wantsun, aṅu ama e reve yi.

⁵⁵ Aṅu a suma bata suru a tarasa aza o ubanakun a avalu a tawusa yi ko te da a uwwai u ri.

⁵⁶ Ubata u na u uwai suru, a lyuci gbain na mulyuci'i na akapi a bata, a tsu zuwaa yi ta aza o ubanakun o u'uwata we eden. Aṅu, a pati yi u lyawa le a ju'wan nge'en mu utugu ma yi. Aza a na a ju'wan niyi suru a tsura ta lafiya.

Uritosu wu nkaya
(*Mat. 15:1-9*)

7

¹ Afarishi o ro obolo na munlu n Wila n ro o uta ta Urishelima reve o boloto ubata wa Yesu.

² E ene ta ogoro a yi a alya e ilyalya ne ekere babu sa'a o ure u na wu ntsayi shi.

³ Afarishi na akapi a aza a Isra'ila a ta yuwusan cine nkaya n dammai wu ntsaa ta a yuwan. A tsu sa'a ta ekere e le ulobonu.

⁴ A tsu 'yuwan ta a lyuwa ilyalya e eden she na a sa'a ekere. Ili na abunda i ta lo, tsa wuzau wu nden, na munda obolo na asa'atsu.

⁵ Adama a na a tsu sa'a ta ulobonu, ana e enei ogoro a yi a alya tsundolo, reve e ece yi, "Nye i zuwai ogoro a wu a kurusu ili i na yi ntsayi shi? Tsu cina le ta a alya babu a sa'a ekere."

⁶ Aṅu u damma le, "Aza e ikpa'a! Wo o'wo ta unata na Ishaya yuwain adanshi a Asula a aci a du. Ununa a danai, 'Ama a nda a ta casu mu tsugbain a na le goon, okolo e le gba alanga a da a ri na amu.

⁷ Aganda a na aa yuwusaan mu ili ya aḅula i da shi. Ili i na oo ritosu ili i ro i da shi, agba uritosu wa ama u da.' ◇

⁸ “Yi icina ta na wila wa Asula, avu i toni uritosu wa ama.”

⁹ Avu u damma le, “Yi icina ta ni ili i na Asula a dammai, avu i toni uritosu u du.”

¹⁰ Adama a na Musaf dammai, ‘Vu ca dada na mma va wu tsugbain. Waru za na isulai dada ko mma va yi, a ciga a 'yuwan o una yi.’ ◇

¹¹ Amma uritosu u du u damma ta ili i sa'ani i da vuma damma dada ko mma va yi, ili i na n shi a ca du n ca ta de Asula.

¹² I putsa yi ta na waa kamba dada ko mma va yi ni ili i ro.

¹³ Ne da i tsu yuwan, avu i kambato adanshi a Asula pere, adama o uritosu u du, ili i na abunda icu'un i ndolo i da i tsu yuwan.”

Ili i na i tsu lungusa vuma

(Mat. 15:10-20)

¹⁴ Avu u dewishe obolo'o, avu u dammisa le, “I zuwa atsuvu suru ndu yu uwwa ili i na maa damma.

¹⁵ Ili i na i tsu uwa atsuma a vuma ayi da u tsu lungusa wuma wa yi shi, she ili i na i tsu uta o okolo, ayi da u tsu lungusa yi.

¹⁶ [Za na ri na atsuvu, wu uwwa.]”

¹⁷ Ana wu kasai no obolo'o, avu u uwa o u'wa. Avu ojoro e ece yi ili i na iroci'i waa dansa.

¹⁸ Avu u usu le, “Adu fo i reve ili i na iroci'i waa dansa shi? Adu fo i reve shi, ko nye da i uwai a aatsuma a vuma, u tsu lungusa yi shi?”

◇ 7:7 Isha. 29:13. ◇ 7:10 Mta. 20:12; Mta. 21:17; N.Gn. 20:9; U.Wl. 5:16.

19 Adama a na u uwa o okolo a yi shi, amma u uwa ta a aatsuma a yi, ne da waru woo uta?" Ne da Yesu yuwain u kambatoi ilyalya suru ulobonu adama a alya.

20 Avu waru u damma, "Ili i na yoo utusa ubata u vuma, ayi da u tsu lungusa yi.

21 Adama a na pe da, pe o okolo a vuma da icu'un i nda yo utusa: majiyan me iwuya, tsipere, na wivu, na mona ma ama,

22 nu uforondo, ni iwuya, na wulumu, nu unusu icu'un icu'un, na tsurala, ne epen, na aci o ugbamu na tsulo.

23 Iwuya i pe o okolo a vuma a da a tsu uta, avu a zuwa yi wo o'wo ili yi idaba e ekere a Asula."

*Ucawu wo okolo a ka a Meheleni
(Mat. 15:21-28)*

24 Diga lo avu u kamba a 'yawa a mbanga ma Taya na Sida. Avu u uwa o u'wa u ro, u ciga nanza reve shi, amma u ri n soko aciyayi shi.

25 Ka na mawun ma yi, usheli u wa'a u danai no otoni a lima, ana wu uwwai alabari e Yesu, avu u tawa u kingyo a makakan ma yi.

26 Ka'a gba Meheleni ma da, ubata u na wu utai gba Basurofiniki da. Avu u pati Yesu utaa otoni a lima a na a uwai atsuma a mawun ma yi.

27 Avu u usu ka'a, "Lyawa tsu fara lyuwato muwun mu u'wa. U ri ulobonu a tara ilyalya i muwun avu a variya musan shi."

28 Amma u usu yi ta, u damma, "Ne da u ri Zagbain, agba ko musan n tsu lyuwa ta akapi e ilyalya i muwun."

29 Avu u damma yi, “Adama a adanshi a wu, wala a kamba o u'wa, otoni a lima'a a lyawa ta mawun ma wu.”

30 Avu u kamba o u'wa, avu u cina mawun ma yi nven a avalu. Cina otoni a lima'a a lyawa yi.

Yesu kambato ta agulani gbaga

31 Avu u lyawa mbanga ma Taya, u toni a 'yawa Sida a 'yawa a Mala ma Galili, ni ida i na a tsu de Dikafoli.*

32 Ama o ro a tawaa yi ta na vuma na danai aagulani waru nu usan u da u tsu gura damma, avu a pati Yesu ankuri u kuruwa vuma'a ukere.

33 Avu Yesu tara yi a 'yawa ubata u na ama a danai shi, avu u zuwa akatsu a yi a atsuvu a vuma'a, u tsuwan matsan ma yi, avu u ju'wan eelentsu a vuma'a.

34 Avu Yesu kalyuwa zuva no okolo a ta, avu u damma yi, “Ifata!” adansa, “Kpatu'wa!”

35 Avu u kpatu'wa atsuvu a yi. Ili i na i shi yi nlai eelentsu a yi, u bada. Avu u yuwan adanshi mejege.

36 U damma le ta she a damma ama wan, amma she ili i na i lyuwa elime a casu alabari a yi.

37 Avu a yuwan asalama lon, a damma, “Kalyuwa cine u yuwain ili'i suru mejege. Hali u gura zuwa agulani a uwwa. Aza a na a tsu gura yuwan adanshi shi, a yuwan adanshi.”

Yesu lyuwato ta ama ukpakukupa unashi (Mat. 15:32-39)

* **7:31** Dikafoli urevu wa yi, ayi da Mulyuci Kupa.

8

¹ A mantsa mo ndolo, obolo a ama o ro o boloto ta abunda, agba a ri ni ilyalya i na aa lyuwa shi. Avu Yesu de ojoro a yi, avu u damma le,

² “N te eneshe obolo a ama nda'a iliyali, adama a na o to obolo na mu hali rana ta'atsu, agba a ri ni ilyalya i na aa lyuwa shi.

³ Waru na n damma le a tyo o u'wa na ambulu, aa gura rawa o u'wa shi, ozo o ro da nda gba o utai alanga.”

⁴ Avu ojoro a yi a usu yi, a damma, “Ubatu u nda ogozo a da, te da gba tsaa gura tsura ilyalya i na tsaa gura lyuwato ama a abunda a nda?”

⁵ Avu we ece le, “Opopofu a yan a da du?”

Avu a damma, “Aza e cindere.”

⁶ Avu u zuwa ama'a a danu e ida. Ana u tarai opopofu e cindere o ndolo, avu u godyoo Asula, avu u bubusa, u casu ojoro a yi a 'yawaa obolo a ama'a. Avu a 'yawusaa le.

⁷ A dana ta na mugula n keke'en wa'a. Ana u godyoyi Asula, avu u damma a 'yawaa le.

⁸⁻⁹ Ama ukpakukupa unashi (4,000) u da a shi o bolotoi, avu gba a lyuwa ilyalya hali a cuwan. Reve ojoro o boloto akapi a na a buwai reve o shiton asaka e cindere. Avu u damma le a tyo o u'wa.

¹⁰ A jima shi, da da u uwai a wantsun no ojoro a yi a tyo Dalmanuta.

Afarishi a zami ta ili ya asalama

(Mat. 16:1-4)

¹¹ Afarishi a tawa e teme mawasan na ayi, a ta zama u roco le iroci de zuva, adama a lyungwa yi.

12 Avu wi ivuwan ogbolo a ruhu va yi, u damma, “Nye i zuwai ama o gogo a ri e izami yi iroci? Amayun a da n damma ndu, babu iroci i na oo roco ama o gogo.”

13 Avu u lyawa le lo, avu u kamba a wantsun u pasa a 'yawa a mbanga n ndede.

*Wolilo wa Afarishi na aza a Hiridu
(Mat. 16:5-12)*

14 Reve e reme mmalu agba e icina ta a na a tawaa no opopofu, ili i na i ri lo le pe a wantsu'un u la'a za ta shi.

15 Avu u damma le, “I yuwan ugbozu na wolilo wa Afarishi na aza a Hiridu.”

16 Avu a dammulai, “U damma ta ne ana wo o'woi tsu ri no opopofu shi.”

17 Yesu gba u reve ta ili i na a dammulai, avu we ece le, “Nye i zuwai i dammai i ri no opopofu shi? Koto ye ene ko i reve shi?”

18 I ta ne esu, amma yee ene shi. I ta na atsuvu, amma yaa uwwa shi.

19 Waru i cuwan ana m bubusai opopofu o ton, avu n ne'eshen ama ukpakukupa uton shi? Akapi gba asaka a yan a da i bolotoi?”

Avu a usu, “Kupa ne ejere.”

20 Dada we ece nle, “Ana m bubusayi ama opopofu e cindere, akapi a asaka a yan a da a buwai ana i bolotoi?”

Reve a usu yi “Aza e cindere a da.”

21 Dada we ece nle, “Hali n gogo koto i reve ili i na maa dansaa du shi?”

Yesu kpatu'wa ta irumba esu

22 Avu a rawa a lyuci va Besaida. Reve ama a tawaa Yesu ni irumba, avu a pati yi u ju'wan yi.

23 Avu u reme ukere wa yi, wu utaa yi a mbaṅga n lyuci. Reve u tsuwaan yi matsan e esu, waru u kuruwa yi ukere, avu we ece yi, “Vu gura ta ene ili i ro?”

24 Avu irumba'a u 'yasan urewesu, avu u usu, “N te eneshe ama. Amma oroci a danga a da mee eneshe le a agara.”

25 Avu u zuwisaa yi ukere o urewesu. Avu irumba i kpatu'wa esu yi we ene ili suru mejege.

26 Avu Yesu damma yi u wala a tyo o u'wa, waru u damma yi ta, “She vu uwa a malyuci mo ndolo wan.”

*Bituru yuwan ta adanshi adama e Yesu
(Mat. 16:13-20; Luk. 9:18-21)*

27 Yesu 'yon ta no ojoro a yi, u uwa mulyuci n Kasariya Filibi. Avu we ece ojoro a yi, “Zane da ama aa dansa n ri?”

28 Avu a usu yi, “Yahaya za vu Urumbusu, ozo o ro gba a damma, Iliya, ozo o ro gba a damma vu uta ta atsuma a amasula.”

29 Avu we ece le, “Amma adu gba, zane da yaa dansa n ri?”

Avu Bituru usu yi, “Avu da Kristi'it Zamawawa.”†

30 Avu u rono le atsuvu she a damma nanza wan.

*Yesu yuwisan ta adanshi adama o ukwa wa yi
(Mat. 16:21-28; Luk. 9:22-27)*

31 Avu u teme o ritosu le, a dansa, “Amu Mawun ma Vuma n to sowo atsumalima lon. Waru azagbain, na nan ganu a gbagbain, na munlu n Wila a

ta 'yuwan mu, hali o una mu. Agba na a yuwan rana ta'atsu, n ta 'yon wuma.”

³² A alanga eteshe a da u damma nle adanshi o ndolo. Avu Bituru de yi a tyo a nge'en, u teme a yuwusaan yi nlangi.

³³ Amma ana Yesu vadalai, we enei ojoro a yi, avu u bara Bituru, u damma, “Vu yuwan alanga na amu, avu Male! Vaa yuwusan avasa adama a na ili ya Asula yaa shiwan shi, she ili ya ama.”

³⁴ Avu u de obolo'o obolo no ojoro a yi, u damma le, “Za na cigai u toni mu, she nu u 'yuwan aciyayi suru suru, nu u ciga u 'yuwan u tara akpata a yi, avu u toni mu.

³⁵ Za na ri ada a wuma wa yi, u ta lamba yi. Amma za na lambai wuma wa yi adama a va, adama a Alabari a Sa'ani waru, u ta tsura yi.

³⁶ Nye i da vuma munai ko nu u tsura uvadi u nda suru, avu u lamba wuma wa yi?

³⁷ Nye waru vuma aa gura tsupa, avu u wawa wuma wa yi?

³⁸ Na za uwwa wono u va na alajiya a va o uvadi u iwuya wu ulambu wa abula u nda, Mawun ma Vuma fo u ta uwwa wono wa yi, nu u 'yawa a makakan ma Dada va yi na nlingata ma Asula.”

9

¹ Avu u lyuwa elime na adanshi, “Amayun da maa dansaa du, ozo o ro a ta pa ubata u nda na ee ene ukwa shi, she ne e ene tsugono tsa Asula tsa tawa nu ucira.”

*Lipu va Yesu vadalai
(Mat. 17:1-13; Luk. 9:28-36)*

² Ana a yuwain rana t̄ali, āvu Yesu tara Bituru, nā Yakubu, nā Yahaya, u 'yawāto le a masasan mo uga'an, ele goon. Āvu oroci ā yi a vadala elime e le.

³ Itana yā yi i vadala yo o'wo u'uri puwu a madala, pa o uvadi u nda babu za na aa gura zaza'wā le ne.

⁴ Āvu e eneshi Iliya† nā Musa, a yuwusan adan-shi nā Yesu.

⁵ Āvu Bituru cananaa yi unā, “Manlu, u lobono tā ana tsu ri pa. Tsu ta yuwan pa ogodo a ta'atsu, za tā za vā wu, za tā za va Musa, za tā waru za va Iliya.”

⁶ U lamba tā ili i na waa damma, adama a na wu uwwai wovon lon.

⁷ Āvu eleshe ā tawā ā kpāto le nu ululu, āvu uɗyo wu utā de e eleshe'e, “Mawun ma na n cigai lon da nda, yu uwwa yi.”

⁸ Āvu ā jikā ā kanlashi, amma e ene waru za ro shi, Yesu da goon e enei obolo ne ele.

⁹ Ana ā cipai de a masasa'an, āvu u damma le, “She i damma nanza ili i na ye enei wan, she nā Mawun ma Vuma mo 'yon atsumā o ukwā.”

¹⁰ A yuwan tā ili i na u damma nle a yuwan, amma a yuwusan tā adan-shi'i goon le, “Nye i da waa dansa adama o u'yosun o ukwā u nda?”

¹¹ Āvu e ece yi, “Nye i zuwai munlu n Wilā n dammai nga Iliya ta fara tawā elime ā Kristi Zamawawa?”

¹² Āvu u usu le, “Iliya da fara tawāi, adama a na woo fo6o ili suru. Nye i zuwai a danai, adama a Mawun ma Vuma, ‘U to sowo awuya icu'un icu'un, waru aa 'yuwan yi?’

13 Amma n ta dansaa du, Iliya tawa ta de, a yuwaan yi ta cine a cigai, cine alabari a yi a ri udanu.”

Yesu kambato ta mawun mo otoni a lima gbaga (Mat. 17:14-21; Luk. 9:37-43)

14 Ana a kambai ubata u na ojoro a yi a ri, avu e ene abajini o obolo ukandaruwu ne ele. Munlu n Wila waru n dana ta a mawasan ne ele.

15 Na mene ma Yesu, avu obolo'o a yuwan asalama lon. Avu o boso ni iladi a tawa ubata wa yi, a casa yi.

16 Avu we ece le, “Mawasan ma ne yaa yuwusan?”

17 Avu za ta atsuma o obolo'o u usu yi, “Manlu, mpa nda n tawaa nuwu na molobo ma va za na ri no otoni a lima. Adama o ndolo u tsu gura yuwan adanshi shi.

18 Mantsa ma na otoni a lima'a a kumba niyi suru, she na a vari yi e ida, unwa wa yi a yuwusan apiva, u gagai anga a yi, avu wo o'wo wu-daruwu. Avu m pati ojoro a wu o lo otoni a lima a yi, avu a kufa.”

19 Avu u usu le, “Adu ama o gogo aza a na aa casu okolo shi. N jima ta nden na adu. Hali mantsa ma ne maa danu na adu a yuwusan ankuri na adu? Tawaa numu na ayi.”

20 Avu a tawaa yi na molobo'o. Ana otoni a lima'a e enei Yesu, avu a varu molobo'o e ida babu usan, lipu va yi e meje'en. Reve u riya u dana e igandalu, unwa wa yi o utusa apiva.

21 Avu Yesu ece dada va yi, “Urana u ne ili i ndolo i cina niyi?”

Avu u damma, “Ayi a mawun.

22 U sowo t̄a a varusu yi a akina n̄a a mini, adama wu una yi. Amma n̄a vaa gura yuwan ili i ro, ve ene tsu iliyali, vu kamba tsu.”

23 Avu u damma yi, “N̄a maa gura? Ili suru ili i na aa gura yuwan d̄a e ekere a za na cayi okolo.”

24 Avu wu ut̄aa u d̄yo babu us̄an, “N ca t̄a okolo. Kamba mu n d̄ashi ca okolo.”

25 Ana Yesu enei o b̄olo a ama a t̄awusa lo ubat̄a'a, avu u b̄ara otoni a lima, u damma, “Avu otoni a lima a na a tsu putsaa na adanshi, n damma wu t̄a, vu kasa n̄a ayi. She vu d̄ashi toni yi wan.”

26 Ana otoni a lima a yi a saalai, avu a kpasu'wa yi e ida lon, lipu v̄a yi e meje'en, avu a kasa n̄a ayi. Avu molobo'o wo o'wo ts̄a aakwakwa, hali wo o'wo ama n̄a abunda a damma, “U kuwa t̄a.”

27 Avu Yesu reme ukere w̄a yi u 'yas̄an yi, avu u 'yon mishin.

28 Ana u uwai o u'wa, avu ojoro a yi e ece yi usokowu, “Nye i zuwai tsu kud̄ai, a na tsoo lo otoni a lima o ndolo?”

29 Avu u usu le, “Na avasa a d̄a goon aa gura lo cu'un ndolo a alanga, babu ili i ro.”*

*Yesu yuwisan t̄a adanshi o ukwa w̄a yi
(Mat. 17:22-23; Luk. 9:43-45)*

30 Avu a 'yon lo, a uwa e ida ya Galili. U ciga nanza reve shi.

31 Adama a na u to ritosu ojoro a yi, u ta dansaa le, “A ta ca Mawun ma Vuma e ekere a ama waru

* **9:29** Akuci a aatagada o ro a t̄a n̄a: “Amma avasa na akuli a d̄a goon aa gura cu'un vi ili i nda.”

ā to una yi. Na o una yi, na a yuwan rana ta'atsu u ta 'yon."

³² Amma a gura reve adanshi'i shi, āvu waru a uwwusa wovon na ee ece yi.

Tsugbashi tsā ābula

(Mat. 18:1-5; Luk. 9:46-48)

³³ Āvu a rawa Kafarnahum. Ana u uwai o u'wa, āvu we ece le, "Mawasan mā ne yaa yuwusan o ure?"

³⁴ Āvu ā rungwa kpaku kpaku, adama a na a yuwan tā mawasan o ure za na o'wo zagbain atsuma e le.

³⁵ Āvu u danu, u de Kupanejere'e. Āvu u damma le, "Za na cigai woo o'wo zagbain, u kambā za vu ukosu, aagbashi a ama suru waru."

³⁶ Āvu u shede mawun mo ro u zuwa yi e memere, āvu u katala yi. Dada u damma nle,

³⁷ "Za na ushiyi mawun me ke'en cu'un nda adama a ala' ā vā, āmu da u ushiyi. Za na waru usu numu, āmu da u ushiyi goon shi, amma za na lyungu numu da u ushiyi."

Za na 'yuwan ntsu shi, za tsu da

(Luk. 9:49-50)

³⁸ Āvu Yahaya usu yi, "Manlu, tse ene tā nanza o utusaā otoni ā limā na ala ā wu. Atsu gba tsu putsa yi tā, adama a na u ri oo tonu tsu shi."

³⁹ Amma u damma tā, "She i putsa yi wan, adama a na za na gura yuwain ulinga wa asalama a ala ā vā, waa gura vadala u yuwan adanshi avama adama ā vā shi.

⁴⁰ Za na ri a tsurala nā tsu shi, za tsu da.

41 Amayun a ɗa maa dansaa ɗu, za na ca ndu mini i sowo adama a va, u ta tsura iliyinkapa.

Re mariyaa atsuma o unusu
(Mat. 18:6-9; Luk. 17:1-2)

42 “Na nanza aa zuwa atsuma a muwun n nda a riya, u ta la'aa a nlaa yi utali u yira a yinlu ya yi, avu a vari yi a mala.

43 Nu ukere wa wu waa zuwa wu, vu nusan, vu kodo yi. U ta la'aa wu, vu tsura wuma babu ukere u ta ana vaa tsura ekere e re, avu vu uwa a akina.†

44 [Ubatu u na azun a tsu kuwa shi, waru akina a tsu kima shi.]

45 Na anana a wu aa zuwa wu vu yuwan unusu, vu kodo yi. U ta la'aa wu, vu tsura wuma na tsukutsuma, ana aa vari wu atsuma a akina na ana e re.

46 [Ubatu u na azun a ri n kuwa shi, waru akina a ri n kima shi.]

47 Na lyusu va wu aa zuwa wu vu yuwan unusu, vu kongoro yi. U ta la'aa wu, vu uwa o tsugono tsu Asula na lyusu ta, ana aa vari wu atsuma a akina ne esu e re.

48 Ubatu u na azun a ri n kuwa shi, waru akina a ri n kima shi.

49 “Na akina a da aa lyungwa ama suru, cine a tsu lapula ili na akpadi.

50 “Akpadi a tu ulobonu, amma na a langa, na nye da vaa lapula yi?

“I dana na akpadi o okolo a du, i yuwan nden n sa'ani.”

Uritosu adama o lolo
(Mat. 19:1-12; Luk. 16:18)

10

¹ Yesu lyawa tā de, āvu u kambā e ida ya Yahuda, waru nu upasu wā Urdu, ama nā abundā o boloto tā ubatā wā yi, āvu u karā o rocosu le ununa u tsu yuwusan.

² Āvu Afarishi ā tawā ubatā wā yi, reve e ece yi, “Unusu u da vuma lyawa ka vā yi?”

³ Āvu we ece le, “Nye i da Musa damma ndu?”

⁴ Reve ā usu yi, “Musa damma tsu tā tsu ca ka aatagada a wukasu u lolo, āvu a lyawa yi.” ◇

⁵ Dadā u usu nle, “Musa damma dū tā ne, adama a na i ri na aciyogbamu.

⁶ Amma a mantsa ma na a yuwain uvadi ne da u danai shi. Amma ana a fara a yuwain, ‘vali nā ka dā a yuwan nle.’ ◇

⁷ ‘Adama o ndolo a da vuma aa lyawa dada vā yi na mma vā yi, tsarā u suraa ka vā yi goon.

⁸ Ele ra o to o'wo ili i tā.’ ◇ Ana wo o'woi a buwa ili i re shi,

⁹ adama o ndolo ili i na Asulā o boloi, she vuma kakasa wan.”

¹⁰ Āvu ana a kambaī o u'wa dadā ojoro ā yi e ece niyi ili i na u ritoi.

¹¹ Āvu u damma le, “Za na kakasai, reve u yuwisan lolo ro, tsipere tsa dā waa yuwusan nā ayi.

¹² Waru nā ka lyawa vali vā yi, āvu u yuwisan lolo ro, tsipere tsa dā waa yuwusan.”

*Yesu zuwaa tā muwun aba'un
(Mat. 19:13-15; Luk. 18:15-17)*

¹³ A tawusaa yi ta na muwun, tsara u ju'wan le. Reve ojoro a yi a putsa le.

¹⁴ Amma ana Yesu enei ne, reve atsuma a langa yi. Avu u damma le, "Lyawai muwun n keke'en n tawa ubata u va, she i putsa le wan. Adama e icu'un i ndolo i da o foboi tsugono tsa Asula.

¹⁵ "Amayun a da maa dansaa du, za na usuyi tsugono tsa Asula cine muwun n ri shi, waa uwa atsuma o tsugono tsa Asula shi."

¹⁶ Reve u shefe le e ekere, avu u zuwaa le aba'un.

Za vu utsuru

(Mat. 19:16-30; Luk. 18:18-30)

¹⁷ Ana u remei mmalu a tyo Urishelima, dada nanza sumai elime e Yesu, avu u kingyo. Avu u damma, manlu ma abula, "Nye da maa yuwan, tsara n tsura wuma u babu ukotu?"

¹⁸ Avu Yesu usu yi, "Cine vee desu mu manlu ma abula? Babu za va abula, she Asula goon.

¹⁹ Avu na aciyawu vu reve ta ili i na Asula a dammai a yuwan: 'She vu una vuma nu ucigu wa wu wan, she vu yuwan wivu wan, she vu yuwan tsipere wan. She vu usu ili i na vu revei shi wan, waru she vu paala za ro wan. Vu ca dada na mma va wu tsugbain.' " ◇

²⁰ Avu u usu yi, "Manlu, ele ndolo suru n yuwusan le ta, amu o molobo."

²¹ Avu Yesu kalyuwa yi ni icigi. Avu u damma yi, "Ili i ta i da vu lambai, 'yawa vu wina ili i na vu ri na ayi suru, tsara vu ca alambi, adama vu tsura uzuwa zuva. Na vu yuwan ne avu vu tawa vu toni mu."

◇ 10:19 Mta. 20:12-16; U.Wl. 5:16-20.

22 Ana wu uwwai ne, avu u lukuta urewesu, adama a na u ri ni ili abunda.

23 Avu u vadala u kalyuwa ojoro a yi, avu u damma le, “Ili yu usan i da za vu utsuru u tsura u uwa atsuma o tsugono tsa Asula.”

24 Avu ojoro a yi a uwa asalama, adama e ili i na u dammai. Avu u dashi dammisa, “Muwun n va, u ta yuwan usan za vu utsuru uwa o tsugono tsa Asula.†

25 U ta la'aa aarakumi a pusulai na vunu vu bele, ana za vu utsuru aa uwa o tsugono tsa Asula.”

26 Ana a uwwai ne, avu a kara a asalama, avu a damma, “Na wo o'wo za vu utsuru aa tsura u uwa atsuma o tsugono tsa Asula shi, zane da aa la'a?”

27 Avu u usu le, “E ekere a vafilima ili yu usan i da, amma e ekere a Asula shi. Babu ili i na Asula aa kuda yuwan.”

28 Avu Bituru usu yi, “Atsu da nda tsu lyawai ili suru, avu tsu kuru wu.”

29 Avu u usu u damma, “Amayun a da maa dansaa du, za na lyawai u'wa wa yi, ko dada va yi, ko mma va yi, ko u lyawai zakpara va yi, ko vawun va yi, ko gba u lyawai muwun ma yi, ko ka va yi, adama a va na Alabari a Sa'ani, she nu u tsura atsupu.

30 A mantsa mo gogo, u ta tsura 'wa, na aza a yi, na muwun ma anawu, na aduma, na muwun, ukpaku ukpaku. Amma waru a ta lyungwa yi. De zuva† waru u ta tsura wuma u babu ukotu.

31 Aza e elime na abunda a ta kamba acapa. Aza a acapa a ta kamba elime.”

*Yesu yuwisain adanshi o ukwa wa yi
(Mat. 20:17-19; Luk. 18:31-34)*

³² Ele ățsumā a mmalu a gawan Urishelima, Yesu ǎe elime e le, ăvu ojoro yi karā asalama. ăVu ama a na oo tono yi, ă karā o wovon. ăVu waru u ǎashi ǎe ojoro ă yi, ăvu u fara a ǎansaa le ili i na yaa cina yi.

³³ ăVu u damma, “Ătsu ǎa nda ă tyo Urishelima, a ta ca Mawun ma Vuma e ekere a nan ganu a gbagbain nă munlu n Wilă. A ta ǎaǎaa yi ugana u na oo una yi, waru a ta zuwa yi e ekere ă ăză e iwuya.

³⁴ A ta yuwaan yi ulamu reve ă tsuwan yi mătšan. Waru a ta fufaba yi, ăvu o una yi. Agba na a yuwan rana ta'atsu, u tă 'yon.”

Ipati ya Yakubu nă Yahaya

(Mat. 20:20-28)

³⁵ ăVu muwun mă Zăbădi, Yakubu nă Yahaya, a rawa zuzu nă ăyi a ǎamma, “Manlu tsu ciga wu tă, vu yuwaan tsu ili i na tsaa pati wu.”

³⁶ Reve we ece le, “Nye i cigai n yuwaan ǎu?”

³⁷ Reve ă usu, “Urana u na ă 'yasăn nuwu zuwa nă tsugonō, tsu ta ciga wu vu zuwa za tă o ukere usa'ani, za tă o ukere ugulă.”

³⁸ ăVu u usu le, “I reve ili i na yaa patishi shi. I ta gura sowo awuya a na moo sowo, ă ta gura tsupu ǎu ununa ăă tsupu mu a awuya?”

³⁹ Reve ă usu a ta gura. ăVu u usu le, “I ta gura sowo awuya a na moo sowo, ununa ăă tsupu mu ne ǎa ăă tsupu ǎu.

⁴⁰ Amma adama a na yăă ǎanu o ugulă ko o usa'ani, za vă ǎa shi na maa ca. ăsulă a ǎa ca bătă na u foboyi aza a na a ǎangwai.”

⁴¹ Ana ojoro ă yi a uwwai ne, reve a uwa ățsumolăngu nă Yakubu nă Yahaya.

42 Avu u de le, u damma le, “I reve ta aza a na a zuwai o o'wo aza a tsugbain a ama o uvadi, a ta na tsugbain a aci e le.

43 Ne da woo o'wo e ekere a du shi. Za na cigai wo o'wo zagbain, she nu u kambato aciyayi aagbashi a du biti.

44 Za na cigai u uwa elime a du, she nu u kambato aciyayi aagbashi a du suru.

45 Ko Mawun ma Vuma, u tawa tsara a yuwaan yi tsugbashi shi. Amma tsara u yuwan tsugbashi, waru u ca aciyayi, adama a wawa ama.”

*Yesu kpatu'wa ta esu e irumba
(Mat. 20:29-34; Luk. 18:35-43)*

46 Avu a rawa Jeriko. Ayi o uta Jeriko no ojoro a yi no o'bolo a ama abunda, avu irumba i ro i tawa zavipati aala a yi Bartimawu, mawun ma Timawu. U tsu danusu ta a nge'en mu ure.

47 Ana wu uwai Yesu va Nazara ta lo a tawa, avu u 'yasan udyo wa yi a dansa, “Yesu, Yesu, mawun ma Dawuda, kalyuwa ununa n ri iliyali.”

48 Avu ama na abunda a putsa yi, a dansaa yi u rungwa una wa yi. Amma she ili i na i 'yawai elime, avu u dashi uta udyo a dansa, “Yesu, Yesu, mawun ma Dawuda, kalyuwa ununa n ri iliyali.”

49 Avu wi isawan, reve u zuwa e de yi. Avu e de irumba'a, a damma yi, “Yuwan mazanga, u ta desu wu.”

50 Avu u vari aapalutsu a yi, avu u jika a 'yawa ubata wa Yesu.

51 Avu we ece yi, “Nye vu cigai n yuwaan wu?” Avu u usu yi, “Manlu, adama n tsura me ene ure.”

52 Avu u usu yi, “Yuwan mmalu ma wu, ucawu wo okolo a wu u wawa wu ta.” Babu usan, avu esu a yi a kpatu'wa, avu u kuru Yesu a kara.

*Yesu uwai Urishelima
(Mat. 21:1-11; Luk. 19:28-40; Yah. 12:12-19)*

11

1 Ele arawa Urishelima, zuzu na lyuci va Batafaji na Batanya, reve a rawa a Masasan ma Zetun. Reve Yesu lyungu ama e re atsuma o ojoro a yi.

2 Reve u damma le, “Yawai atsuma a malyuci ma na ma ri elime a du, na ma'uwaa ma du i te ene molloli wunlu za na koto a kumbai shi. I bada yi a tawa.

3 Na za ro ece du, nye i zuwai yaa yuwusan ne? I damma yi, ‘Zagbain da ciga niyi, amma waa lapa kambuwa yi shi.’ ”

4 Avu a kara, reve a cina molloli a nge'en mu ure.

5 Ele a mabada ma yi, reve aza a na a danai lo mishin e ece le, “Nye da i zuwai yaa bada yi?”

6 Avu a usu le ili i na Yesu damma nle. Reve a rungwa le a kara na ayi.

7 Reve a tawa Yesu na ayi, avu o polo amuna e le o molloli'i. Avu u kumba de.

8 Ama na abunda da o poloi amuna e le atsuma o ure, ozo o ro waru a baza avu'un o ure, aza a na a kudai a atsusa.

9 Aza a na a danai elime na aza a na a danai acapa, reve a dana e ishipa,

“Husana!”†

“Aba'un a tyo a za na a tawa a ala† a Asula! ◇

* 11:9 Husana urevu wa yi, ayi da “Ica a tyo Asula!” ◇ 11:9 Ica 118:25-26.

¹⁰ “Aba'un a tyo o tsugono tsa dada tsu Dawuda tsa na tsā ri lo a tawā!

“Husana a tyo e ekere a Asula!”

¹¹ Reve u uwa Urishelima, dāda u uwai atsuma a Aa'isamapada. Avu u kalyuwa ubata suru. Ana wo o'woi ulivu u da, avu wu uta u kamba Batanya obolo no ojoro a yi.

Yesu yuwayin ubiri una

(Mat. 21:18-19)

¹² Ana usana u tawai, avu o uta Batanya. U dana ta a uwwusa ambulu.

¹³ Ana we enei ubiri na avu'un a abunda, reve u 'yawa tsara u tsura muwun u lyuwa. Ana u rawai, u kalyuwa bitu, u cina de ili shi, adama a na a mantsa ma na ubiri u tsu matsan da shi.

¹⁴ Avu u damma ubiri'i, “She nanza dashi lyuwa muwun ma wu wan, diga gogo.” Agba ojoro a yi a dana ta a uwwusa ili i na u dammai.

Yesu uwai a Aa'isamapada

(Mat. 21:12-17; Luk. 19:45-48; Yah. 2:13-22)

¹⁵ Reve a rawa Urishelima.† Ana Yesu† uwai atsuma a Aa'isamapada,† avu u lo aza a na a danai atsulu na awina pe. Waru avu wu kebe apada a aza a na a danai a kita'usa ikebe, avu u baza otogu ni ili i na a danai a yuwusan ulinga, na aza a na a danai a winasa nrukuku.

¹⁶ U putsa ta aza a na a danai ni itana a batsa pe atsuma a Aa'isamapada.

¹⁷ Avu u yuwaan le adanshi, “Ashe Adanshi a Asula,† a damma, ‘U'wa u va ubata wa avasa adama a ama suru da shi?’ ◇ Amma, adu i kambato yi ta ubata u na yaa dana a yuwusan wivu.”

◇ 11:17 Isha. 56:7; Irm. 7:11.

18 Ana nan ganu a gbagbain nā munlu n Wilā me enei ili i na i farai, aṅvu a zami ure u na oo una yi. Agba a uwwa tā wovon, adama a na ama suru a uwa tā asalama nā cu'un vu uritosu wā yi.

19 Nu ulivu, aṅvu Yesu lyawa lyuci'i.

Iroci nu uḍanga wu ubiri

(Mat. 21:20-22)

20 Ele a makambaā nu usana, reve e ene ubiri u na Yesu yuwayin unā u 'yewe a tyo a aralu.

21 Aṅvu Bituru gura cuwan nā cu'un vi ili i na i farai, aṅvu u damma, “Manlu, kaḷyuwā ubiri u na vu yuwayin unā'a u 'yewe tā.”

22-23 Aṅvu u usu le, “I usu Asulā, amayun a ḍa maa dansaa ḍu, za na dammai masasan ma nda u mulā u riyā atsumā a mala no okolo a yi a da'wan shi, amma u ca tā okolo e ili i na u dammai, u to o'wo ne.

24 Ayi ḍa i zuwai maa dansaa ḍu ili i na i patiyi suru atsumā a avasa, ni i ca okolo i tā tsurā.

25 Ni yi isawan a mantsa ma na yaa yuwan avasa, ni i ri o upan nā aza a ḍu, i yuwan gafura, tsarā Dada ḍu za na ri zuva ayi fo u yuwaan ḍu gafura.

26 Amma ni i yuwaan za ḍu gafura shi, cine tsa ḍa Dada ḍu za na ri zuva waa yuwaan ḍu gafura vu unusu u ḍu?”

Yeci yu ubatā u na Yesu tsurāi ucira

(Mat. 21:23-27; Luk. 20:1-8)

27 Reve ana Yesu no ojoro a yi a kambisai Urishe-lima a uwa tā a Aa'isamapada. Ayi pe atsumā a agara a Aa'isamapada'a reve nan ganu a gbagbain nā munlu n Wilā na azagbain a tāwā ubatā wā yi.

28 Reve e ece yi, “Nu ucira u ne u da vaa yuwusan ulinga u nda, waru zane da ca nuwu ayi?”

29 Reve Yesu usu le, “Amu fo n ta yuwan du yeci, i usu mu. Amu waru n ta gura damma du ubata u na cu'un vu ucira na maa yuwusan ulinga wu utai.

30 Urumbusu u na Yahaya† aa yuwusan, te da wu utai, ubata wa Asula ko ubata wu vadilima?”

31 Avu e reme mawasan vāni le, a damma “Na tsu damma zuva da wu utai, u te ece tsu, “To nye i zuwai tsu cayi okolo shi?”

32 Na waru tsu damma ubata wa ama da wu utai, u ta tawaa tsu na addama.” A ta uwwusa wovon wa ama, adama a na ama e reve ta Yahaya vumavasula† da.

33 Avu a usu yi, “Tsu reve shi.”

Avu fo u usu le, “Maa damma du ubata u na n tsurai ucira u na maa yuwusan ili i na maa yuwusan shi.”

*Iroci ya aza a zamalinga
(Mat. 21:33-46; Luk. 20:9-19)*

12

1 Avu Yesu uwa a yuwusaan le adanshi ni iroci. Reve u damma, “Vuma ro da cuwain ufuma wa inabi, avu u suwaa yi ubabu akandarawa. Reve waru u kapa akari, tsara u tsura ubata u na waa dana o kpokuso masayan. Avu u suwaa yi aburu, adama we eneshe ili i na i ri pe suru. Reve u ca aza a zamalinga ufuma'a, adama a linga yi. Reve u kara a 'yawa mmalu a lyuci ro.

2 “Ana mantsa mo ugasa ma rawai, reve u lyungu vuma ta atsuma a agbashi a yi u 'yawa u ushi akunda e ili i na o bolotoi.

³ Avu aza a zamalinga'a e reme aagbashi'i, reve a lalapa yi reve a damma yi u kamba ekere lyanga.

⁴ Reve za vu uduma'a u lyunguwisa aagbashi o ro, avu a lalapa yi lon.

⁵ Ana u lyunguwisai aagbashi o ro, reve o una yi. Aza a na u koso lyunguwisai na acapa, a lalapa akapi, akapi gba o una le.

⁶ “Avu wo o'wo vuma ta da shi buwai, ayi da mawun ma ta ma yi za na u cigai lon. Avu za vu uduma'a u koso lyungu yi a majiyan ne e ene yi, a ta uwwa wovon, avu a yuwaan yi ili i na i lobonoi.

⁷ “Ana e ene niyi, avu a dammulai, ‘Ndede magaji ma ta ma yi a tawa, tsu una niyi adama ubata'a wo o'wo ubata u tsu.’

⁸ Reve e reme mawu'un o una yi, avu a vari yi atsuma o ogozo.”

⁹ Avu Yesu damma, “Cu'un majiyan ne da yaa yuwusan za vu uduma'a waa yuwan? Ayi za vu uduma'a u ta tawa wu una le suru, avu u ca aza a zamalinga o ro a linga uduma'a.

¹⁰ Koto i denuna ili i na Adanshi a Asula a dammai shi?

‘Aatali a na asuwi a 'yuwain, ayi da wo o'woi ikyun yu ucira atsuma o usaa.

¹¹ Zagbain da yuwain ili i nda, waru u lobono ta e esu a tsu.’ ” ◇

¹² Reve Afarishi'a a zami ure u na ee reme yi adama a na e reve ta u ta yuwusan adanshi a aciyele. Amma a ta uwwusa wovon wa ama, adama o ndolo a da a lyawa niyi. Reve a safa ure u le.

*Yeci adama a atsupa o utafa
(Mat. 22:15-22; Luk. 20:20-26)*

¹³ Avu a lyunguwa yi ama o ro atsuma a Afarishi na ama a Hiridu, tsara e reme yi nu unusu atsuma a adanshi a yi.

¹⁴ Ana a rawai, reve e ece yi, “Manlu, atsu tsu reve ta avu za va amayun a da, waru vu ri na adangulu shi. Vu tara ta ama suru unata, vu to rocosu ure wa Asula. Damma tsu u lobono ta a tsupa utafa a tyo ya Kaisa mogono ma Roma† ko tsu tsupa wan?”

¹⁵ Ana u revei ili i na a cigai, reve u damma, “Nye i zuwai yaa lyungusa mu?” Avu u damma le, “Tawaaa numu ni ikebe.”

¹⁶ Ana a tawaaa niyi, avu we ece le, “Ululu wa zane u da u ri de?” Reve a usu yi, “Ululu wa Kaisa u da u ri de.”

¹⁷ Dada u damma nle, “I ca Kaisa† ili i na i ri ya Kaisa, Asula waru a ca yi ili i na i ri za va yi. Reve ama a kara a yuwusan asalama a yi.”

*Yeci yu u'yosun atsuma a akwakwa
(Mat. 22:23-33; Luk. 20:27-40)*

¹⁸ Reve ama a na a tsu de aza a Sadukiya† aza a na a dammai na vuma kuwa u buwa a 'yon shi, ele fo a tawa ubata wa yi.

¹⁹ Reve a damma yi, “Manlu, Musa danaa tsu ta, na vuma kuwa, avu u lyawa ka va yi babu u matsan, avu zawa'a va yi sotso ka'a, tsara u tsuraa yi mawun.

²⁰ A yuwan ta ama e cindere ali. Za vu ufaru yuwan ta lolo, avu u kuwa babu u matsan.

²¹ Reve za ve ire sotso yi, ayi fo u kuwā babu mawun nā ayi. Za va ta'atsu waru ne da, ne da a yuwusain.

²² Ele ama e cindere'e ko za tsurā mawun nā ayi shi. O ukosu, avu fo ka'a u tawā u kuwā.

²³ To o urana u na aa 'yaṣan akwākwa, ka va zane da woo o'wo, adama a na wo oloi mecindere me le suru?"

²⁴ Reve u usu le, "Adama o ndolo a da i puwain. Adama a na i reve Adanshi a Asulā shi, waru i reve ucira wā Asulā shi.

²⁵ O urana u na aa 'yaṣan akwākwa, babu adama o lolo. O to o'wo ununa nlingata mā Asulā n ri, aa yuwan de lolo shi.

²⁶ Koto i denunā ili i na aatagada a Musa a dammai shi, ubatā u na u yuwain adanshi o molopu a madala, ana Asulā a dammai, 'Amu da Asulā a Ibrahim nā Ishiyaku nā Yakubu?' ◇

²⁷ Ayi Asulā a aza a wuma a da, amma Asulā a akwākwa a da shi. Amayun i puwan ta suru suru."

Wilā u gbain

(*Mat. 22:34-40; Luk. 10:25-28*)

²⁸ Avu manlu mā Wilā† ma Musa mā tawā ma uwwa le a mawasan vāni le. Ana we enei Yesu usu nle mejege, avu we ece, "Wilā u ne u da u la'ai mgbain?"

²⁹ Avu u usu yi, "Wilā u gbain ayi da, 'I polo atsuvu adu muwun ma Isra'ila, Asulā mogono mā tsu ayi da Asulā goon.

³⁰ I ciga Asulā no okolo a du suru, na asuvu a du, nu ucira u du.' ◇

31 Za ve ire ayi da, 'I ciga aza a du ununa i cigai aciyadu.' ◇ Ili i ro yi lo i la'ai ndolo shi."

32 Avu manlu'u u usu yi, "Manlu amayun a da wu, Asula a ta a da, za ro lo shi she ayi. ◇

33 A ciga yi no okolo a ta, na asuvu a ta, nu ucira u tsu, avu waru tsu ciga aza a tsu ununa tsu cigai aciyatsu. U la'a ta wocosu wu mpasa nu ukulatosu." ◇

34 Ana Yesu enei ununa u usuyi mejege, reve u damma yi, "Vu ri alanga na tsugono tsa Asula shi."

Ko za dashi yuwan yi yeci waru shi.

*Yeci adama a Mawun ma Dawuda
(Mat. 22:41-46; Luk. 20:41-44)*

35 Yesu atsuma o uritosu a Ala'isamapada, avu we ece le, "O unu wu nye munlu n dammai Kristi Zamawawa to uta o ugundo wa Dawuda?"

36 Agba Ruhu va Akiza zuwa ta de Dawuda damma:

'Asulazuwa a damma ta Zagbain va: "Danu o ukere usa'ani u va, she na n zuwa n'yuwatan ma wu a apata a ana a wu." ' ◇

37 "Na Dawuda na aciyayi u de yi 'Zagbain', cine woo o'wo waru mawun ma tsukaya ma Dawuda?"

Ama na abunda a uwwa ta uyo'o wu uritosu wa yi.

*Morono ma atsuvu adama a munlu n Wila
(Mat. 23:1-36; Luk. 20:45-47)*

38 Atsuma o uritosu wa yi, avu u damma le, "I yuwan ugbozu na munlu n Wila.†

◇ 12:31 N.Gn. 19:18. ◇ 12:32 U.Wl. 4:35. ◇ 12:33 Hos. 6:6.

◇ 12:36 Ica 110:1.

³⁹ Aza a na a cigai a dānā a casu le tsugbain e eden u'wotowu nā atugu a ga'an le, a dānā a dānusu a ndānātā ko'o a a'isā, nā ndānātā n sa'ani e eden.

⁴⁰ Aza a na a tsu ususa ili yi nrūnā. Avu a dānā a yuwusan avasa o ugadī. Asulā a ta ca icu'un ya ama o ndolo atsumālimā lon.”

Marunā na anini e re

(Luk. 21:1-4)

⁴¹ Avu Yesu dānu zuzu nu uzuwata wi ikebe atsuma a Aa'isamapada. Reve u kalyuwusa ama a zuwusa ikebe. Aza o utsuru nā abundā a zuwusa ikebe ya abundā.

⁴² Avu marunā mo ro me iliyali mo utā de, avu u zuwa anini* e re.

⁴³ Reve u de ojoro a yi, avu u damma le, “Marunā me iliyali ma nda ma zuwa tā ili i na i la'ai ama suru.

⁴⁴ Aza o utsuru a nda suru e kene tā atsuma o utsuru u le. Ayi gba ni iliyali ya yi suru, reve u purā suru ko ili u lyawa shi avu u zuwa.”

Adanshi adama o ulungusu wā Aa'isamapada

(Mat. 24:1-2; Luk. 21:5-6)

13

¹ Yesu o utā a Aa'isamapada,† reve za tā atsuma o ojoro a yi u rawa ubatā wā yi, avu u damma, “Manlu, kalyuwā cu'un vu usaa u sa'ani na atali† a nda!”

* **12:42** Danshi na a yuwayin ulinga pa nda nā Tzuheleni ayi da “lapta.” Kalyuwā Ucuḍuwu wi “Ikebe.”

² Reve u usu yi, “Ye ene t̄a cu'un vu usaa ndolo? Ko aatali a t̄a aa lyawa zuva vu za v̄a yi shi. Suru nle o to oco le e ida.”

Ufaru wa atsumalima
(Mat. 24:3-14; Luk. 21:7-19)

³ Āyi nden a masasan mā Zetun za na dan̄ai a nkalal̄ai na Aa'isamapada, reve Bituru na Yakubu na Yahaya na Andarawu a yuwan yi yeci.

⁴ A damma, “Damma tsu mant̄sa ma na ili i ndolo yaa fara. Waru damma tsu ili i na yaa fara o ukosu.”

⁵ Āvu u damma le, “I yuwan ugbozu she i lyawa nanza yuwan du tsulo wan.

⁶ Ama na ābund̄a a t̄a t̄awa na aala a v̄a a damma ele da Kristi Zamawawa'a. Reve a damma du, 'Amu da,' o to polo ama na ābund̄a.

⁷ She okolo ā du a da'wan wan, na yu uwwa alabari o uvon zuzu ko alanga. She na a yuwan ili i ndolo suru, amma ukosu u da shi.

⁸ Ida i ta yuwan n̄angi ni ida. Tsugono tsu ta yuwan n̄angi na tsugono. A ta yuwan uramosu wi ida ābund̄a. Ambulu a ta yuwan ābund̄a. Ili i nda suru u to rocosu ufaru wu ukosu wu uvadi.

⁹ “I yuwan ugbozu na aciyadu. E te reme du a 'yawato du o ukobu wu uge'etosu adama a v̄a. A ta fufaba du a a'isa. A t̄a 'yawato du a makakan mo ngono na aza o uge'etosu, adama a v̄a. I damma le adama a Alabari a Sa'ani.

¹⁰ Amma kafu ukosu wu uvadi, a ta yuwan alajiya a Alabari a Sa'ani a v̄a atsuma o uvadi suru.

¹¹ Na a tara du a tyo ubata o uge'etosu, she yi da'wan o un̄a wi ili i na yaa usu le wan. Na mant̄sa ma rawa, o to roco du ili i na yaa damma. Ili i na

yaa damma yoo utā o unā u ɗu shi, Ruhu va akiza† to roco ɗu ili i na yaa damma.

¹² “Vuma ta wina mawun mā anāwu mā yi adama o una yi. Nan dada waru a ta yuwaan ne muwun n le. Muwun n ta 'yuwan mbara n le na mukuci n le, tsarā o una le.

¹³ Ama suru a ta 'yuwan ɗu adama a va. Amma za na isawain ugbamu, a tyo o ukosu u ta la'a.

Mantsa mā atsumālima lon

(*Mat. 24:15-28; Luk. 21:20-24*)

¹⁴ “Mantsa mā tā lo a tāwā a na yee ene za na a yuwusan ili yi idaba a mākaƙan mā Aṣulā atsumā a Aa'isamapaɗa, ubatā u na wu ntsayi shi ununa Daniyan dammai.” ◇ (Za vu ɗesununā u yuwan ugbozu.) “Reve aza a na a ri atsumā a Yahuda a suma a tyo a nsasan.

¹⁵ Za na ri zuva vu ukwā'a, she u cipā u uwa o u'wa wā yi, tsarā u tara ili i ro atsumā o u'wa wan.

¹⁶ Za na ri ɗe o uɗumā, she u kamba o u'wa, tsarā u tara aapalutsu a yi wan.

¹⁷ U ta suɗuwa amāci a na a ri na atsumā o ɓolo na amāci a na a ri na muwun n na ma apasa maani.

¹⁸ “She i yuwan avasa, tsarā ili i ndolo i fara na lyushi wan.

¹⁹ Atsumā a rana ndolo, o to o'wo rana va atsumālima lon, cu'un na koto a yuwain shi, ana Aṣulā a yuwain uvaɗi u nda. A ɗashi waru cu'un va yi shi.

²⁰ Amma Aṣulā e jebe tā rana ndolo, na ne ɗa shi, ko za aa la'a shi. Agba adama a aza a na waru Aṣulā a dangwai, ɗaɗa e jebei rana ndolo.

◇ 13:14 Dan. 9:27; Dan. 11:31; Dan. 12:11.

21 “Nā za ro damma ɗu, ‘Ndefe Zamawawa,’ ko ‘Apa yi,’ she i usu wan.

22 Adama a na azamawawa e epen na amasula e epen, a ta tawa. A ta gura yuwan ili ya asalama na abunda, tsara o polo aza a na a dangwai n na aa gura.

23 Amma i yuwan ugbozu n damma ɗu ta de ili i na yaa fara suru.

Matawaa ma Mawun ma Vuma
(Mat. 24:29-31; Luk. 21:25-28)

24 “Amma atsuma a rana ndolo, na mantsa ma atsumalima lon mo koto, urana u to o'wo irumbu, woto waru waa dana ne ekan shi.

25 Italyo'o waru i ta dana a riyasa e ida. A ta jingafa cira na ri zuva.

26 Reve ee ene Mawun ma Vuma a tawa e eleshe nu ucira na tsugono tsar Asula.

27 Reve u lyungu nlingata ma Asula, tsara o boloto ojoro a yi, aza a na u dangwai ubata suru, diga o ufaru wu uvaɗi a tyo o ukosu.

Adanshi adama o ubiri
(Mat. 24:32-35; Luk. 21:29-33)

28 “I rito ili i ro o ufanga wu ubiri. Na yee ene avu'un a yi a vadalasa, a yuwusan ototopi, i reve lyushi yuwan ta zuzu.

29 Ne da waru na yee ene ili i nda a farasa, i reve u yuwan ta zuzu na matawaa, u ta lo o unantsutsu.

30 Amayun a da maa dansaa ɗu, uvaɗi u nda woo koto shi, she ni ili i na a dammai nda suru a shiwan.

31 Zuva ni ida o to koto, amma adanshi a va oo koto shi.

Babu za na revei urana ko mantsa
(*Mat. 24:36-44*)

³² “Amma adama o urana u ndolo, ko mantsa babu za na revei, ko nlingata ma Asula, ko Mawu'un, she Dada va yi goon.

³³ Iyuwan ugbozu waru i yuwan avasa adama a na i revei mantsa'a shi.

³⁴ “U to o'wo cine vuma tsu dana mocin e ida i ro u lyawa ta de u'wa wa yi, reve u ca agbashi a yi ucira, suru nle waru u ca le ta ulinga u na aa yuwan. Reve u damma za vi ipiri u kalyuwa ulobonu.

³⁵ I dana ufobu adama a na i revei mantsa ma na zavu'wa'a watawa shi. Ko nu ulivu, ko nu urana, ko e memere ma ayin, ko nu usana.

³⁶ Nu u tawa she u cina du a nlavu wan.

³⁷ Ili i na maa dansaa du, ayi da i dana ufobu.”

Izami yu ure u na oo una Yesu
(*Mat. 26:1-5; Luk. 22:1-2; Yah. 11:45-53*)

14

¹ Rana re da shi buwai, ana aa yuwan Abuki a Mapasa obolo na Abuki o Opopofu.† Avu nan ganu obolo na munlu n Wila a zami ure u na ee reme Yesu nu unusu, tsara o una yi.

² Reve a damma, “Tsoo una niyi a mantsa ma abuki shi, adama ama a 'yasan uvon wan.”

A tsuwayin Yesu mani'in
(*Mat. 26:6-13; Yah. 12:1-8*)

³ Yesu pe o u'wa wa Simo Makutu a lyuwusa ilyalya a lyuci va Batanya, avu ka ro uta de na mani'in ma maguru me ikebe lon. Reve u bala ikpatatsu i mede'en, reve u tsuwan Yesu a aaci.

⁴ Aza a na a ɗanai lo, ɗavu a uwwa upan. Reve a damma, “Cine tsa ɗa waɗa lungusa mani'i'in?”

⁵ Na a shi a wina yi, a shi ta ushi ili i na i la'ai ikebe i na i rawai ikebe yu ulivu ukpakuta'atsu (300),* ɗavu a ca ɗa o ulambu ikebe'e.” ɗavu a uwa upan na ayi, reve a bara yi.

⁶ ɗavu Yesu damma le, “Rungwa niyi, cine tsa ɗa yaa damatosun yi? U yuwaan mu ta ili i na i lobonoi.

⁷ I to obolo na alambi kuci, mantsa ma na i cigai suru, i ta gura yuwaan le ili i sa'ani. ɗamu gba maa ɗana na du kuci shi.

⁸ U yuwan ta ili i na waa gura yuwan, u tsun ta lipu va mani'in kafu mantsa ma aɗa.

⁹ Amayun a ɗa maa dansaa du, ubata u na aa yuwan alajiya a Alabari a Sa'ani atsuma o uvaɗi u nda suru, ee icina ili i na ka nda u yuwaan numu shi.”

*Asala e ikebe i na aa wina Yesu
(Mat. 26:14-16; Luk. 22:3-6)*

¹⁰ ɗavu Yahuza Iskariyoti, atsuma a Kupanejere, u 'yawa ubata u nan ganu a gbagbain, tsara u winaa le Yesu.

¹¹ Ana a uwwai ne, ɗavu a zangana. ɗavu a yuwaan yi nzuwulai, a ta ca yi ikebe lon. ɗavu u zamishi ure u na waa wina yi.

*Yesu lyuwa ta ilyalya i Mapasa no ojoro a yi
(Mat. 26:17-25; Luk. 22:7-14; Luk. 22:21-23;
Yah. 13:21-30)*

* **14:5** Danshi na a yuwayin ulinga pa nda na Tsheleni ayi ɗa “dinari ukpakuta'atsu (300).” Kaɗyuwa Ucuɗuwu wi “Ikebe.”

12 O urana wu ufaru u na a yuwain Abuki o Opopofu,† urana u mapada me ikyon i Mapasa,† avu ojoro a yi e ece yi, “Te da vu cigai tsu fofoo wu ilyalya ya abuki'i?”

13 Avu u lyungu ojoro e re a yi, u damma le, “Uwai a lyuci, i ta ga'an na vuma utanuwu na akabu a mini, avu i toni yi.

14 U'wa u na u uwai suru, i damma za vu u'wa'a, ‘Manlu ma damma, te da aasula a na amu no ojoro a va tsaa lyuwa ilyalya ya abuki?’

15 U to roco du u'wa wa zuva, i fofo ununa u lobonoi i yuwan, tsara i fofoo tsu.”

16 Reve a kara, dada e enei ili i na Yesu damma nle ununa u dammai. Avu o fofo ilyalya i Mapasa'a.

17 Ana ulivu u yuwain, reve u tawa obolo no ojoro a yi.

18 Ele atsuma a alya e ilyalya, avu u damma, “Amayun a da maa dansaa du, atsuma a du vuma ta ta wina mu, waru za na tsaa lyuwusa ubata u ta u da.”

19 Avu a uwa atsumolangu a dansa aza ta ta, “Amu da, amu da?”

20 Avu u damma le, “Atsuma a du za ta du ta wina mu, za na tsaa lyuwusa a mapara ma ta.

21 Mawun ma Vuma† ma ta kuwa cine u ri udanu. Woo yo'ono za na aa wina Mawun ma Vuma'a shi. Na a shi a matsan yi shi, u shi ta la'aa yi.”

Alya o ukosu

(Mat. 26:26-30; Luk. 22:14-20; 1 Kor. 11:23-25)

22 Ele pe a alya, avu u tara opopofu u yuwaan Asulā mazāngā. Avu wu busa u ca le u damma, “Ushiyi, lipu va da nda'a.”

23 Ana u tarai mokoto ma masayan ma inabi,†† avu u yuwaan Asulā mazāngā. Avu u damma, “Ushiyi,” avu o sowo.

24 Avu u damma le, “Mpsa nda mpasa n va n da na n zuwai Asulā a yuwain akucunu,† adama oo oco mpasa adama a wawa ama na abunda.

25 Amayun a da maa dansaa du, maa dashi sowo masayan waru shi, she za na moo sowo o tsugono tsa Asulā.”

26 Ana a yuwain ishpa yi ica, avu o uta a tyo a Masasan ma Zetun.

Bituru ta wasan Yesu

(Mat. 26:31-35; Luk. 22:31-34; Yah. 13:36-38)

27 Avu u damma le, “Suru ndu i ta bete'we adama a na ne da Asulā a dammai atsuma a Adan-shi a Asulā ana:

‘N to una za va aguḅa, avu ikyon i bete'we.’ ◇

28 “Amma na a 'yasan mu, n ta fara 'yawaa du Galili.”

29 Avu Bituru usu, “Maa lyawa wu shi, ko na aa lyawa wu.”

30 Avu u usu Bituru, “Kafu moton ma saala ure na ayin a nda, vu ta wasan mu uta'atsu.”

31 Avu Bituru usuwisa nu ucira, “Ko ke'en maa wasan wu shi, ko na maa kuwa obolo na avu.” Reve akapi'i fo a damma ne.

† 14:23 Inabi ayi da muwun mu udanga n ro a na a tsu yuwaan ili yo oso i ro ana masayan. ◇ 14:27 Zak. 13:7.

*Atsumolangu e Yesu**(Mat. 26:36-46; Luk. 22:39-46)*

³² Avu a rawa ubata u na a tsu de Getisemeni. Avu u damma ojoro a yi, “Danuyi pa n ta yuwan avasa.”

³³ Avu u tara Bituru na Yakubu na Yahaya. Avu ili'i i uwa a damatosun yi, avu u uwa atsumolangu lon.

³⁴ Avu u damma le, “Atsumolangu a va a yuwan ta abunda lon, gashi wu una mu. Puro numu pa i dana ufobu.”

³⁵ Ana u 'yawai malanga, avu u riya e ida, avu u yuwan avasa u damma, n na waa yuwan, a tawa yi mantsa mo ndolo.

³⁶ Reve u damma, “Dada, ya'a wu ili suru ili i mayuwaan ma da. Tawa mu atsumalima a nda. Amma she vu kuru ili i na n cigai wan, amma ili i na vu cigai.”

³⁷ Ana u kambai, avu u cina le a nlavu. Avu u damma Bituru, “Bituru, nlavu n da yaa yuwusan, yaa gura piri ko rumu ta shi?”

³⁸ Avu u damma le, “Danuyi ufobu tsara i riya atsuma a malyungwa wan. Asuvu a ciga ta amma lipu ri nu ucira shi.”

³⁹ Avu u 'yawisa u yuwan avasa, a dansa ili i ta.

⁴⁰ Reve u tawisa ubata u le. Avu u cinisa le a nlavu, a gura kpatu'wa esu e le shi. A gura reve ili i na aa damma yi shi.

⁴¹ Ana u tawai utawu wa ta'atsu, avu u damma le, “I buwa ta a nlavu na wivuwusan? U rawa ta ne, mantsa ma rawa ta. A ca ta Mawun ma Vuma e ekere a aza o unusu.”

⁴² 'Yoyin tsu karai. Ye ene ndolo za na wina numu rawai.”

A wina tã Yesu reve e reme yi

(Mat. 26:47-56; Luk. 22:47-53; Yah. 18:3-12)

⁴³ Yesu atsuma a adanshi, avu Yahuza Iskariyoti atsuma a Kupanejere, u rawa, ugeru no obolo a ama no oloko nu mutsun mu pe'eni. Nan ganu a gbagbain, na munlu n Wila, na azagbagbain e le suru o boloto ta.

⁴⁴ Za na wina niyi u ca le ta de iroci yi ili i na waa yuwan, u damma, "Vuma na n katalai ayi dafa. I reme yi i kara na ayi."

⁴⁵ Ana Yahuza rawai, avu u 'yawa ubata wa yi. Avu u damma, "Manlu." Avu u katala yi.

⁴⁶ Reve e reme Yesu.

⁴⁷ Atsuma a aza a na a dana'i lo mishin, avu vuma ta tala matsun me pe'eni u kodo utsuvu wa aagbashi wa aabara a nan ganu.

⁴⁸ Avu we ece le, "Yu uta ta de ni iladi no oloko adama i reme mu ana za vu ngalalai?"

⁴⁹ N tsu dana ta na adu a Aa'isamapada kuci, agba i reme mu shi. A yuwan ta ne, tsara Adanshi a Asula aa shiwan."

⁵⁰ Lo da ojoro a yi a suma a pa'ain, avu a lyawa yi lo.

⁵¹ Avu ulobo u ro u toni yi diga ayi she aapalutsu. Avu a gbagbala yi.

⁵² Dafa u lyawa nle aapalutsu'u, avu u suma aatabu.

Yesu a makakan ma Azagbain a Mbara

(Mat. 26:57-68; Luk. 22:54-71; Yah. 18:13-24)

⁵³ Avu a tara Yesu a tyo ubata wa aabara a nan ganu, avu nan ganu a gbagbain† na azagbagbain na munlu n Wila o boloto.

54 Avu Bituru tonishi yi alanga, hali u uwa o u'wa wa aabara a nan ganu'u. Avu u danu zuzu na adugari a Aa'isamapaɗa a lyasuwusa akina.

55 Avu nan ganu a gbagbain a zamishi ure u na aa tsura Yesu nu unusu, tsara a tsura ure u na oo una yi. Agba a tsura shi.

56 Na aabunda a yuwaan yi ta epen, amma adan-shi e le a tawa a ta shi.

57 Na acapa a da waru ozo o ro a 'yoyin, avu waru a yuwaan yi epen.

58 “Tsu uwwa yi ta u dammai u to boso Aa'isamapaɗa'a za na ama a suwai, avu u suwa yi atsuma a rana ta'atsu, waru usaa u vuma u da shi.”

59 Hali n gogo adanshi e le a tawa a ta shi.

60 Avu aabara a nan ganu a 'yon e memere me le. Avu we ece yi, “Vu ri ni ili i na va usu e ili i na ama a dammai adama a wu shi?”

61 Avu u rungwa kuci kuci, u yuwan adanshi shi. Avu waru aabara a nan ganu e ecishe yi, “Avu da Zamawawa'a, Mawun ma Asula?”

62 Avu Yesu usu yi, “Amu da.† I te ene Mawun ma Vuma nden o ukere usa'ani wa Asula, waru u ta tawisa e eleshe.”

63 Avu aabara a nan ganu a kakara itana ya yi. Avu u damma “Adanshi a ne waru tsu cigai ubata wa yi?”

64 Yu uwwa yi ta a yuwusan adanshi a vama e ekere a Asula. Cine tsa da ye enei?”

Avu a pada ugana a na oo una yi.

† 14:62 Aza a Isra'ila e reve ta danshi “amu da” aala a Asula a da. Pa nda Yesu to rocosu ili i ta i da u ri na Asula. ◇ 14:62 Mta. 3:14.

⁶⁵ *Avu* ozo o ro a uwa a tsuwusan yi matsan, *avu* a pala yi esu a kara a cikusa yi a dansa, “Damma tsu ili i na i farai.” *Avu* waru adugari a buɓasa yi.

Bituru wasain Yesu

(*Mat. 26:69-75; Luk. 22:56-62; Yah. 18:15-27*)

⁶⁶ *Bituru* lo zuzu na aabala o u'wa, *avu* aagbashi a ta atsuma a agbashi e esheli a aabara a nan ganu a rawa.

⁶⁷ Ana we enei *Bituru* a lyasuwusa akina, *avu* u kalyuwa yi mejege. *Avu* u damma, “*Avu* fo vu to obolo na Yesu vuma va Nazara.”

⁶⁸ *Avu* u wasan u damma, “N reve yi shi, n reve ili i na vaa dansa shi.” *Avu* wu uta o ukobu, daɗa moton ma saalai.

⁶⁹ *Avu* aagbashi o usheli'i we ene yi, *avu* u dansaa aza a na a ri lo mishin, “Vuma nda'a fo atsuma e le a da u ri.”

⁷⁰ *Avu* u wasisan.

A jima lon shi, daɗa aza a na a ri mishin lo a dammai *Bituru*, “*Avu* fo toni va yi da adama a na *avu* vuma va Galili da.”

⁷¹ *Avu* u uwa akucunu, nu u dansai, “N reve vuma'a shi.”

⁷² U jima shi, daɗa moton ma saalai ire. *Avu* *Bituru* cuwan ni ili i na Yesu damma niyi ana u damma niyi, kafu moton ma saala ure, u ta wasan yi uta'atsu. Ana u cuwain ne, daɗa u boshoi na mesun.

Yesu a makakan ma Bilatu

(*Mat. 27:1-2, 11-14; Luk. 23:1-5; Yah. 18:28-38*)

15

¹ Na wasasa *avu* nan ganu a gbagbain na munlu n Wila o boloto Azagbain a Mbara,† reve a yuwan

asala. Avu a nla Yesu, avu a kara na ayi a tyo ya Bilatu† Gwamna. Reve a ca Bilatu ayi.

² Avu Bilatu ece yi, “Avu dafa mogono ma aza a Isra'ila?”

Avu Yesu usu, “Ununa vu dammai ne dafa u ri.”

³ Ili ya abunda i da nan ganu a gbagbain a lyawusayi na adanshi a aci a yi.

⁴ Avu Bilatu ecishe yi, “Vu ri ni ili i na vaa usu shi? Kalyuwa ili i na aa tawusaa adama a wu.”

⁵ Agba u yuwisan adanshi o ro shi, hali Bilatu uwa asalama.

Ugana u na oo una Yesu

(*Mat. 27:15-26; Luk. 23:13-25; Yah. 18:39-19:16*)

⁶ Atsuma a rana va Abuki a Mapasa'a, Bilatu tsu badaa le ta vuma ta atsuma a aza a na a nlai.

⁷ Atsuma a aza a na a shi wunlu Baraba dana ta pe ana e reme nle atsuma a aza a na o unai ama a mantsa ma nlangi.

⁸ Avu ama a abunda o ɓoloto a patishi yi u lyawaa le aza a na wu nlai ununa u tsu yuwusan.

⁹ Avu Bilatu† ece, “N lyawaa du mogono ma aza a Isra'ila?”

¹⁰ U reve ta adama e i'ima i da nan ganu a gbagbain e remei Yesu.

¹¹ Reve nan ganu a gbagbain a zuwa ama a saala a badaa le Baraba.

¹² Avu we ece le, “To cine maa yuwan na Yesu za na i deyi mogono ma aza a Isra'ila?”

¹³ Avu a saala, “A vara yi a akpata.”†

¹⁴ Avu Bilatu ece le, “Nye i da i zuwai? Unusu u ne u da u yuwain?”

Ele gba a saalisa yi, “A vara yi a akpata.”

15 Adama a na u cigai ama aa uwwa uyo'o, avu u damma a baɗa le Baraba. Reve u zuwa asoja a faba Yesu na asuɗu o ugbamu, avu u zuwa le a vara yi a akpata.

Asoja a yuwayin Yesu ulamu
(*Mat. 27:27-31; Yah. 19:2-3*)

16 Avu asoja a uwato yi a aabala o ukobu wu uge'etosu, avu e de akapi a asoja'a suru.

17 Avu o oto yi aayala saan ɗaan-ɗaan ana mogono, avu waru a yuwaan yi ookokolo a awanda,† avu o oto yi.

18 Avu a casa yi, a dansa, “A casa wu mogono ma aza a Isra'ila.”

19 Avu a gala yi a aaci no owo'o. Waru avu a tsuwan yi matsan. Avu a kingyo a ciɓalasa yi.

20 Ana a yuwaan niyi ulamu, avu o foɗo yi aay-ala'a, avu o oto yi itana ya yi. Reve a 'yawaɗo yi ubaɗa u na aa vara yi a akpata.

A varai Yesu a akpata

(*Mat. 27:32-44; Luk. 23:26-43; Yah. 19:17-27*)

21 Vuma na a tsu de Simo vuma va Kurani, dada va Iskandari na Rufo, cina wu uta de upasu'u, a kara. Reve a zuwa yi u toni le adama u tanu akpata'a.†

22 Avu a tawa na ayi ubaɗa u na a tsu de Gologota,† ana ubaɗa wo okoluwo.

23 Avu o ɓolo mini ma alamu na aguma a na a tsu de mur,*† avu a ca yi tsara u sowo. Ayi gba u 'yuwan.

* 15:23 Aguma o ro a da a na a ri maguru na a yuwasayin ulinga.

24 Avu a vara yi a akpata,† reve e ne'eshen itana ya yi v̄ani le. Reve a zuwa adanga, tsar̄a e reve ili i na vuma suru aa tara.

25 Rumu kucci d̄a dan̄ai nu usana a mantsa ma na a vara niyi a akpata.

26 Avu a yuwan d̄e idana yi icu'un vu unusu w̄a yi zuva ana:

MOGONO MA AZA A ISRA'ILA.

27 Obolo n̄a ayi d̄a waru a varai evu e re a akpata. Za t̄a o ukere usa'ani za t̄a gba o ukere ugul̄a. [

28 Adanshi ā Asul̄a† a shiwan t̄a, za na dammai: “Avu e kece yi atsum̄a ā aza o unusu.”]

29 Aza a na ā kar̄asai lo, avu a yuwaan yi ulamu a lumgbatsasa aci e le, a dansa, “Ashe avu vu ta gura buɓoso Aa'isamapada, avu waru vu suwisa yi atsum̄a a rana ta'atsu.

30 Wawa aciyawu, vu cipa e ida.”

31 Ne d̄a waru nan ganu a gbagbain a yuwaan niyi ulamu obolo n̄a munlu n Wil̄a, a dansa, “U wawa t̄a ozo o ro, agba u gura wawa aciyayi shi.

32 Lyawa Kristi'i Zamawawa, mogono ma aza a Isra'ila, u cipa d̄e gogo a akpata'a, tsar̄a tsee ene adama tsu ca okolo.”

Aza a na fo a vara nle obolo, e isula yi t̄a fo.

Ukw̄a w̄a Yesu

(*Mat. 27:45-56; Luk. 23:44-49; Yah. 19:28-30*)

33 Ana urana u rawai a aci, avu irumbu i ɓaru ida'a maɓul̄a a tyo rumu ta'atsu vu ulivu.

34 Ana rumu ta'atsu'u u yuwain, avu Yesu ut̄aa ud̄yo, avu u saala, “Eloi, Eloi, lama sabaktani.” Nga, “Asul̄a ā va, Asul̄a ā va, cine vu vari numu?”

35 Ozo o ro ana ā dan̄ai lo mishin ubata'a, ana a uwwai ne, avu a damma, u te d̄esu va Iliya.

³⁶ Avu za ro suma u tsupu ashidi a mini ma alamu ma na ma ri e medele, avu u ca yi u sowo. Avu a damma, “Lyawai tse ene ko Iliya ta gura wawa yi.”

³⁷ Avu u saala lon, dada u kuwai.

³⁸ Umuna u na u danai pe a Aa'isamapada Upasa wa Akiza, avu u kara diga zuva a tyo e ida.

³⁹ Soja gbain na danai lo mishin, we ene ta ununa u kuwai. Avu u damma, “Amayun Mawun ma Asula ma da.”

⁴⁰ Amaci a dana ta lo a akanla a yi alanga, ele da Meri† Magadaliya, na Meri mma va Yakubu ke'en na Isuhu, obolo na Solomi.

⁴¹ Ele da o toni niyi a yuwusaan yi aganda atsuma a Galili, reve amaci o ro waru a kuru yi a tyo Urishelima.

Acida e Yesu

(Mat. 27:57-61; Luk. 23:50-56; Yah. 19:38-42)

⁴² Ili i suru i fara ta urana wa Ajuma, Urana wi Ifofi adama a Ashibi.

⁴³ Avu Isuhu vuma va Arimatiya za tsugbain atsuma a Azagbain a Mbara,† vuma va abula, za na ri e ipiri wu uwu utawu u tsugono tsa Asula tawa, u yuwan ta asuvu. Avu u uwa o ukobu wa Bilatu, reve u pati lipu va Yesu.

⁴⁴ Bilatu uwa ta asalama ko Yesu kuwa ta de. Avu u de asoja a yi, reve we ece le ko Yesu kuwa ta de nu ujimu.

⁴⁵ Ana wu uwwai o unaw wa asoja a yi, avu u zuwa a ca Isuhu lipu va Yesu'u.

⁴⁶ Avu Isuhu tsula okoro. Ana a cipatoi lipu'u, reve u pupala yi no okoro'o. Avu u zuwa yi atsuma

a aason a na a kapai atsuma a aatali. Reve u kebe aatali o ro, avu u to una wa aaso'on.

⁴⁷ Avu Meri Magadaliya na Meri mma va Isuhu a kalyuwa ubata u na a zuwa niyi.

*U'yowun wa Yesu atsuma o ukwa
(Mat. 28:1-8; Luk. 24:1-12; Yah. 20:1-10)*

16

¹ Ana urana wa Ashibi u karai, avu Meri Magadaliya na Meri mma va Yakubu na Solomi a tsula itana i maguru, adama a tawa a sukuma lipu va Yesu.

² Avu a tawa na wasasa o urana wa Aladi, cina usana u tawa dada a tawai a aaso'on.

³ Avu a dammulai, "Zane da ee kebe tsu aatali o ndolo o una wa aaso'on?"

⁴ Ana a 'yasin esu e le, avu a cina e kebe de aatali'i agba aatali a gbain a da a danai.

⁵ Ana a uwai a aaso'on, reve e ene ulobo u ro nden o ukere usa'ani, ni itana i u'uri. Reve a uwa asalama.

⁶ Avu u damma le, "She i uwa asalama wan. N reve ta i te izami ya Yesu za va Nazara, za na a varai a akpata. Wu pa shi. U 'yon ta. Kalyuwai ubata u na u danai.

⁷ 'Yawai i damma ojoro a yi na Bituru u ta de elime a du a 'yawa Galili. I te ene yi ununa u damma ndu."

⁸ Ana o utai, avu a suma ni iladi. Reve e reme asalama na meje'en ma lipu. A damma za shi, adama a na wovon u reme nle.

*Yesu yawa ta ubata wa Meri Magadaliya
(Mat. 28:9-10; Yah. 20:11-18)*

⁹ [Nu usana u na Yesu 'yoyin o urana wa Aladi, Merit Magadaliya da fara ene niyi, za na wu utayi otoni a lima e cindere atsuma a yi.

¹⁰ U 'yawaw ta damma otoni a yi, aza a na a danai a saali na atsumolangu.

¹¹ Ana a uwwai u ta wuma, hali we ene yi, reve a 'yuwan a usu.

Yesu roco ta aciyayi ubata wo ojoro e re

(Luk. 24:13-35)

¹² Ana addama o ndolo o kotoi, avu Yesu tawa ubata wa ama e re atsuma e le no oroci o ro, ele a mmalu o ure a tyo a malyuci.

¹³ Avu a 'yawaw a damma akapi'i, agba a usu shi.

Yesu damma ta ojoro a yi ili i na aa yuwan

(Mat. 28:16-20; Luk. 24:36-49; Yah. 20:19-23; Ajy. 1:6-8)

¹⁴ Na acapa a da u tawai ubata wo ojoro kupa na za ta'a, ele nden a alya e ilyalya. Avu u yuwaan le nlangi adama o okolo o ugbamu u le nu ulambu u na a cayi okolo. Adama a na a 'yuwain a usu ili i na aza a na e ene niyi a damma nle cina u 'yon.

¹⁵ Avu u damma le, "Yawai atsuma o uvadi suru i yuwaan ama alajiya a Alabari a Sa'ani.

¹⁶ Za na usuyi a rumbu niyi waru, a ta wawa yi. Amma za na usuyi shi, waa tsura wuma u babu ukotu shi.

¹⁷ Aza a na a usuyi a ta gura yuwan iroci yi ili ya asalama i nda: Atsuma a alaf a va a to utaa otoni a lima, waru a ta yuwan adanshi ne elentsu o ro,

¹⁸ a ta tara yo, agba ko no o sowo yaza, waa yuwan ili ne ele shi ko ke'en, a ta ju'wan aza o ubanakun avu a tsura lafiya."

Ukaru wa Yesu zuva
(*Luk. 24:50-53; Aji. 1:9-11*)

¹⁹ Ana Yesu† yuwain adanshi ne ele, aƴu a tara yi a tyo zuva, tsara u danu o ukere usa'ani wa Asula.

²⁰ Ele gba a kara a yuwan alajiya a Alabari a Sa'ani ko te da, Asula a yuwusan ulinga ne ele. Ulinga wa asalama a na a yuwusain, u roco ta Alabari a Sa'ani e le amayun a da.]

**Nzuwulai n Sa'avu na Tsishingini na adiva a
na a dangulai a Nzuwulai mu Ufaru
New Testament in Tsishingini (NI:tsw:Tsishingini)**

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tsishingini

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tsishingini

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-08-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

bb185c63-dc44-572c-ae93-66252c4dfa1e